

Ellen G. Whiteová

*Listy
mladým
zaľúbencom*

Hľadáme životné šťastie 1

Predslov

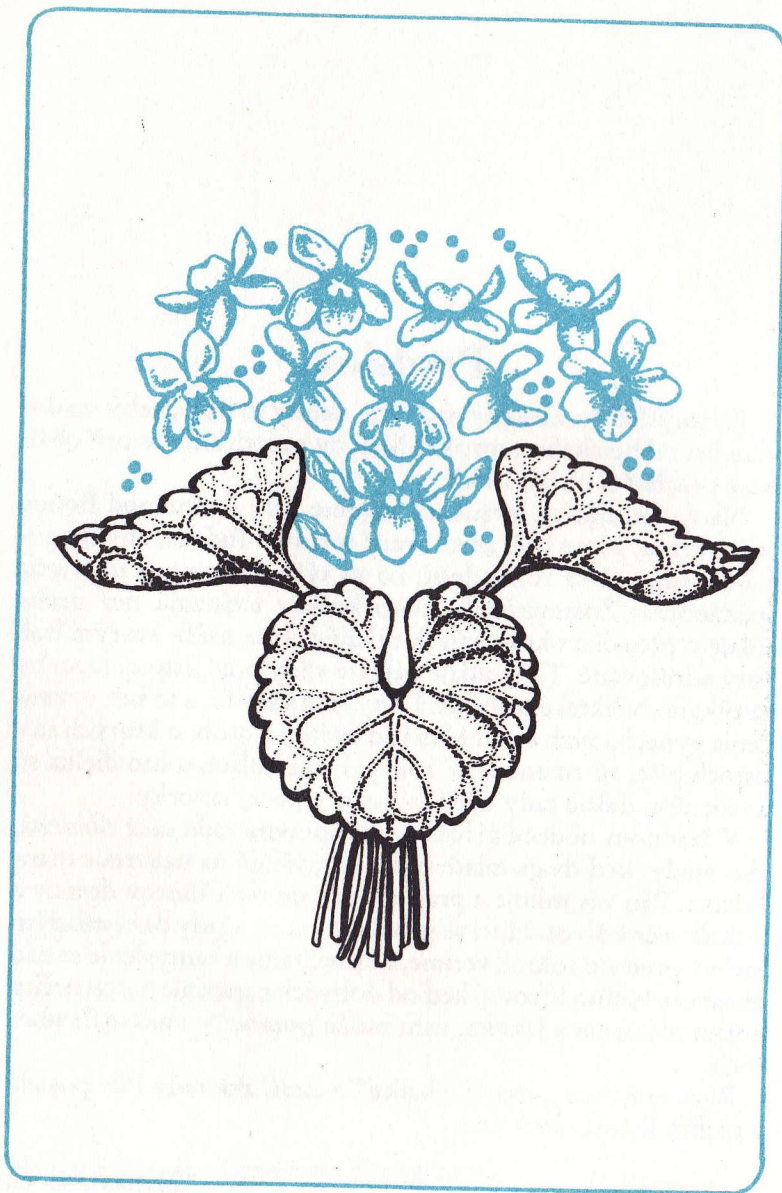
Rozmýšľali ste niekedy nad tým, aké by to bolo, keby ste dostali list od nejakého proroka? Mali by ste odvahu otvoriť obálku a prečítať si obsah listu?

Na nasledujúcich stránkach nájdete listy písané pod Božou inšpiráciou, ktoré boli adresované mladým ľuďom, aby im pomohli správne sa rozhodnúť, čo sa týka dvorenia a uzavretia manželstva. Zostavovatelia tejto knižky uvádzajú tiež určité údaje o pozadí a okolnostiach týkajúcich sa osôb, ktorým boli listy adresované. Tieto údaje nájdete vždy pred listom, ktorého sa týkajú. Niektoré príliš dlhé listy sme skrátili, a to bez vyznačenia vynechaných častí. Mená adresátov a osôb, o ktorých sa v listoch píše, sú zmenené. V rôznych kapitolách tohto dielka sú uvedené aj ďalšie rady z iných listov tej istej autorky.

V žiadnom období života nie je správna rada taká dôležitá, ako vtedy, keď dvaja mladí ľudia pomýšľajú na uzavretie manželstva. Pán vás miluje a praje si, aby ste mali šťastný domov a získali večný život. Hoci se jedná o situácie a rady dané mladým ľuďom pred sto rokmi, veríme, že prečítanie a zamyslenie sa nad obsahom týchto listov aj keď od doby ich napísania nastal určitý posun myslenia a jazyka, vám môže pomôcť v oboch smeroch.

Pozývame vás „otvoriť obálku“ a čítať, aké rady Pán posielal v týchto listoch dnes vám.

Zostavovatelia

Milujem ťa

„Milujem ťa.“ Aký zvláštny vplyv majú tieto slová vo vzájomnom vzťahu dvoch mladých ľudí! Avšak ešte predivnejšie nám znejú v odkaze nášho Spasiteľa, ktorý chce, aby sme boli šťastní a aby sme vo vzájomnom vzťahu jeden s druhým našli radosť.

Kristus prirovnal svoju lásku k cirkvi k láske manželskej. V Písme nachádzame nežné príbehy lásky, ako napríklad o Jakobovi a Ráchel, alebo dojemný príbeh o Rút Moábskej, ktorá sa cez manželstvo s Boazom stala článkom rodokmeňa Mesiáša.

Náš nebeský Otec sa zaujíma o náš život lásky, záleží Mu na ňom. Prostredníctvom Písma a inšpirovaných spisov Ellen G. Whiteovej dáva Boh rady mladým ľuďom pri hľadaní šťastia.

Z BIBLIE

„Viďte, akú lásku dal nám Otec, aby sme sa menovali dieťatami Božími“ (1 Ján 3,1).

„Ja som prišiel, aby život mali a hojne mali“ (Ján 10,10).

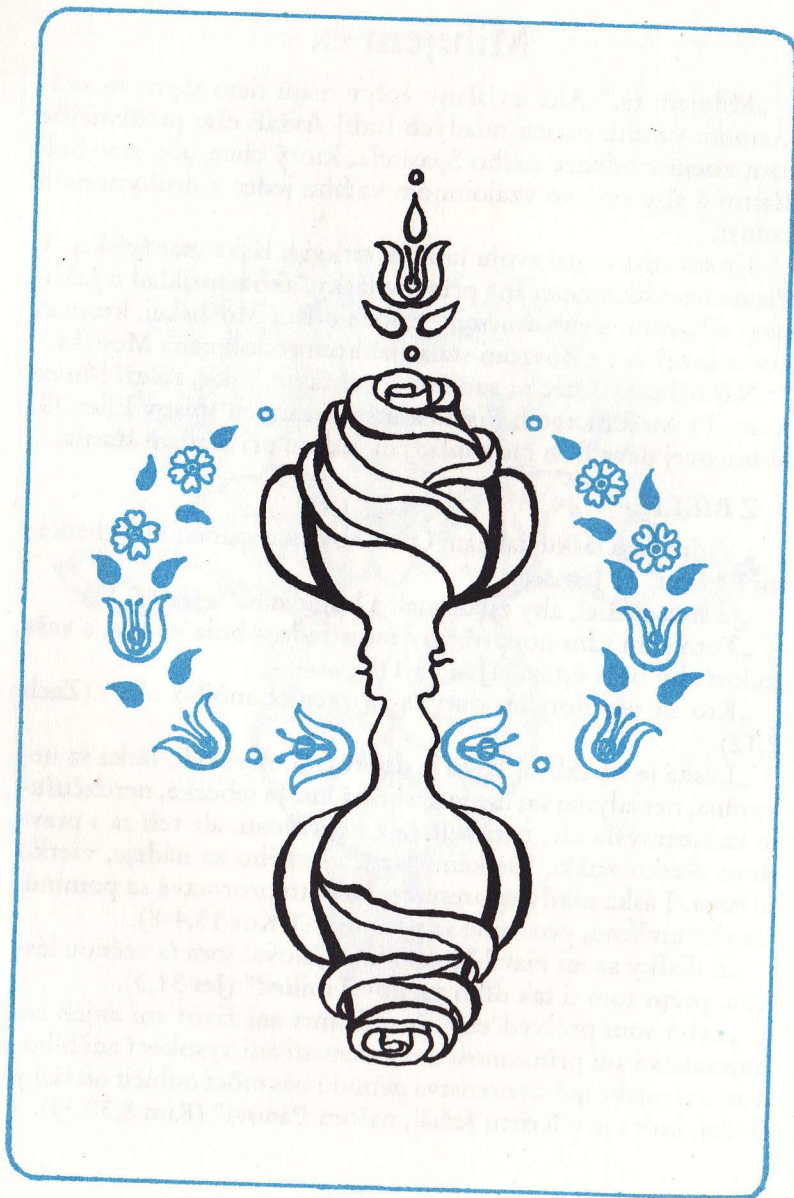
„Toto som vám hovoril, aby moja radosť bola vo vás, a vaša radosť aby bola úplná“ (Ján 15,11).

„Kto sa vás dotýka, dotýka sa zrenice môjho oka“ (Zach 2,12).

„Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá, nezávidí, láska sa nevypína, nenadáyma sa; nie je neslušná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nezmysľá zle, neraduje sa z nepravosti, ale teší sa s pravdou; všetko znáša, všetkému verí, všetkého sa nádeje, všetko pretrpí. Láska nikdy neprestane. Kdežto proroctvá sa pominú, jazyky umlknu, poznanie sa pominie“ (1 Kor 13,4-8).

„Z diaľky sa mi zjavil Hospodin: Miloval som ťa večnou láskou, preto som ti tak dlho zachoval milosť“ (Jer 31,3).

„Lebo som presvedčený, že ani smrť ani život ani anjeli ani kniežatstvá ani prítomnosť ani mocnosť ani vysokosť ani hĺbokosť ani nijaké iné stvorenstvá nebudú nás môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježiši, našom Pánovi“ (Rím 8,38.39).

ZO SPISOV ELLEN G. WHITEOVEJ

Píšem Ti, pretože Ťa milujem. (List 51, 1889)

Milá mládež, chcem k Vám prehovoriť rozhodne, pretože chcem, aby ste boli spasení. (MYP 140)

Drahá sestra, píšem Ti, pretože Ťa milujem. (List 51, 1894)

Nepovažujem Tvoj prípad za beznádejný; keby som ho za taký pokladala, nepísalo by moje pero tieto riadky. (2T, 562)

Prijmi pokarhanie ako od Boha, prijmi radu, ktorú Ti dávam z lásky. (List 30, 1875)

Oznám Bohu svoje potreby, radosti, žiale, starosti i obavy. Nemôžeš Ho obťažovať, nemôžeš Ho unaviť. Ten, ktorý vie o počte vlasov na tvojej hlave, nie je ľahostajný voči potrebám svojich detí. „Ľútostivý je Pán a milosrdný“ (Jak 5,11). Jeho láskavého srdca sa dotýkajú naše žiale, ba už aj zmienka o nich. Oznám Mu všetko, čo ti znepokojuje myseľ. Nič nie je príliš veľké, aby to neuniesol, pretože drží svety, ovláda všetky záležitosti vesmíru. Nič sebamenšie, čo by mohlo narúšať náš pokoj, neuniká Jeho pozornosti. Žiadna kapitola našich skúseností nie je príliš tmná, aby ju nepoznal; nieto tak spleť situácie, aby ju nevedel rozuzliť. Nijaká pohroma nestihne ani najmenšie z Jeho detí, nijaká úzkosť netiesni dušu, nijaká radosť neobveseľuje, nijaká vrúcna modlitba nevychádza z úst, o čom by náš nebeský Otec nevedel a o čo by sa bezprostredne nezaujímal. „On uzdravuje skrúsených srdcom a obväzuje ich rany“ (Ž 147,3). Vzťahy medzi Bohom a každým jednotlivcom sú tak osobné a úplné, ako keby na zemi nebolo žiadneho iného človeka, o ktorého by sa bdele staral a za ktorého by dal svojho milovaného Syna. (Cesta ku Kristovi, str. 100)

Prvá časť

Manželstvo – predchuť nebies

Teplo pravého priateľstva a láska, ktorá spája srdcia manželov, sú predchuťou nebies.

Boh ustanovil, že medzi tými, ktorí vstupujú do manželského zväzku, by mala vládnuť dokonalá láska a súlad.

Nech nevesta a ženích si pred celým vesmírom navzájom sľúbia, že sa budú milovať, tak ako to nariadil Boh.

PREDCHUŤ NEBIES

Človek nebol stvorený, aby žil sám; mal byť spoločenskou bytosťou. Bez spoločnosti by mu krásna krajina a nádherné javy raja neposkytli plné šťastie. Ani spoločenstvo s anjelmi by nemohlo uspokojiť jeho túžbu po sympatii a spoločnosti. Nik však nemal takú istú prirodzenosť ako on, koho by mohol milovať a kto by miloval jeho. Preto dal sám Boh Adamovi spoločnicu. Dal mu „pomoc, ktorá by pri ňom bola“, pomocnicu, ktorá mu vyhovovala, ktorá mu mohla byť družkou a byť s ním jedno v láske a účasti. Eva bola stvorená z rebra, vyňatého z Adamovho boku, čo znamená, že ho nemá ovládať ako hlava, ani mu byť podriadená ako menejcennejšia, ale že mu má stáť po boku ako rovný s rovným, byť ním milovaná a chránená. Ako časť muža, kosť z jeho kosti, mäso z jeho mäsa bola jeho druhým ja. V tomto vzťahu je naznačená tesná jednota a citový vzťah oboch. „Veď nikdo nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale ho živí a opatruje“ (Ef 5,29). „Preto opustí človek otca a matku a pripojí sa k svojej žene; i budú dvaja jedno telo“ (Ef 5,31).

Boh usporiadal prvú svadbu. Pôvodcom inštitúcie manželstva je teda sám Stvoriteľ vesmíru. „Manželstvo nech je v úcte u všetkých“ (Žid 13,4); manželstvo bolo jedným z prvých darov, ktoré človek dostal od Boha, a je jedným z dvoch darov, ktoré si vzal Adam po páde za brány raja. Ak sú v tomto vzťahu uznávané a zachovávané božské zásady, je manželstvo požehnaním; udržuje čistotu a šťastie ľudského pokolenia, uspokojuje spo-

čenské potreby človeka, povznáša ho po stránke telesnej, rozumovej i mravnej. (PP 46)

Stvoriteľ spojil ruky bezhriešneho páru (Adama a Evy) v manželstve a povedal: „Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilne k svojej žene a budú jedným telom (1 Moj 2,24). Tým ustanovil manželský zväzok pre všetkých Adamových potomkov až do konca času. A to, čo večný Otec označil sám za dobré, je ustanovenie, ktoré má slúžiť ľudstvu k najväčšiemu požehnaniu a k najvyššiemu rozvoju. (MB 63.64)

NECH DVORENIE TRVÁ NEUSTÁLE VO VAŠOM MANŽELSTVE

Nevyslovte ani jedno slovo, nevykonajte ani jeden skutok, ktorý by ste nechceli, aby sa naň pozerali anjeli a aby ho zaznamenali v nebeských knihách. Mali by ste mať stále na pamäti Božiu slávu. Srdce by malo prekypovať len čistotou, posvätnou láskou, hodnou nasledovníkov Ježiša Krista, mala by v ňom byť láska povznesená zo svojej prirodzenosti, viac nebeská než pozemská. Všetko ostatné je v dobe známosti znehodnocujúce a ponižujúce. V očiach svätého a čistého Boha ani manželstvo nemôže byť sväté a ctené, ak sa neriadi vznešenými zásadami Písma.

Nech hodiny dvorenia spred manželstva pretrvávajú po celý manželský život. (AH 55,56)

„AK HOSPODIN NESTAVIA DOM“ (Žalm 127,1)

Tí, ktorí zamýšľajú vstúpiť do manželského zväzku, mali by uvažovať o tom, aký bude charakter a vplyv ich domova, ktorý založia. Tým, že sa môžu stať rodičmi, sú im zverené sväté veci a dôvera. Na nich závisí veľkou mierou blaho ich detí na tomto svete a tiež ich šťastie vo svete budúcom, vo večnosti. Rodičia veľkou mierou určujú telesné i mravné znaky svojich detí.

Stav spoločnosti závisí na charaktere domova a váha vplyvu každej rodiny prispieva buď k poklesu alebo vzostupu mravnej úrovne celej spoločnosti.

Voľba životného druhu by mala byť taká, aby boli vytvorené predpoklady pre rozvoj telesného, duševného i duchovného

blaha rodičov i detí. Mala by byť taká, aby sa rodičia a deti stali požehnaním pre blížnych a žili na česť svojho Stvoriteľa. (MH 357,358)

Ježiš nezačal svoje dielo nejakým veľkým činom pred najvyššou židovskou radou v Jeruzaleme. Svoju moc prejavil v malej galilejskej osade, aby spôsobil radosť pri svadobnej slávnosti. Tým prejavil svoju účasť s ľuďmi a dal najavo svoju túžbu slúžiť k ich šťastiu. (DA 144)

Ten, ktorý dal Adamovi Evu za pomocnicu, učinil svoj prvý zážrak na svadbe. Na svadobnej hostine, kde sa priatelia a príbuzní spolu radovali, začal Kristus svoj verejný učiteľský úrad – službu. Takýmto spôsobom posvätil manželstvo a uznal ho za zriadenie, ktoré sám ustanovil. (MH 356)

Jedine prítomnosť Kristova môže urobiť mužov i ženy šťastnými. Obyčajnú vodu tohto života môže Kristus premeniť na víno nebies. Potom sa domov stane rajom šťastia a radosti; rodina sa stáva prekrásnym symbolom rodiny v nebesiach. (AH 28)

Edson bol v poradí druhý zo štyroch synov Ellen Whiteovej. Pretože matka počas svojho rušného života veľa cestovala a mala mnoho zodpovedností, nemohla byť stále so svojimi deťmi. Zachovala sa rozsiahla zbierka listov, ktoré im napísala. Nasledujúci list je adresovaný Edsonovi a Emme roku 1870, krátko po ich svadbe, a predstavuje matkine nádeje a modlitby za novozaložený domov. List svedčí o milujúcej materskej starostlivosti o syna, ale je v ňom zrejmy tiež prídavný rozmer skúseností získaných pod vplyvom božských posolstiev od Pána, ktoré dostala vo videniach.

Clyde, Ohio
September 1870

Drabhý Edson, drahá Emma,

moje deti, dali ste svoje srdcia jeden druhému; teraz ich svorne a úprimne odovzdajte cele aj Bohu. Vo svojom manželskom živote sa snažte navzájom povznášať. V každodenných rozhovoroch i v tých najsúkromnejších oblastiach života preukazujte vysoké a povznášajúce princípy vašej svätej viery. Buďte stále pozorní a citliví, zaujímajte sa o cítenie toho druhého. Nepripustte žartovné, posmešné utahovanie si jeden z druhého, vtipkovanie a ponížovanie. Je to nebezpečné. Môže to raniť. Hoci rana môže byť skrytá a tajená, predsa len existuje, čo spôsobuje, že sa stráca pokoj a šťastie je ohrozené.

Syn môj, buď na stráži a v žiadnom prípade neprejav povahu, ktorá by sa blížila diktátorskému, panovačnému duchu. To znamená, že si musíš dávať pozor na slová a rozmyslieť si, čo povieš. Je to jednoduchšie, ako ich potom brať späť a dodatočne zotierať dôsledky neuváženej reči. Hovor vždy láskavo. Dávaj dokonca pozor aj na moduláciu, tón hlasu. Tvoja tvár i Tvoj hlas nech vždy vyjadrujú len lásku, nežnosť a miernosť. Vezmite si za svoju povinnosť, že budete šíriť slnečné lúče; nedovoľte, aby nad vami zostával nejaký mrak. Emma Ti bude všetkým, po čom len môžeš túžiť, ak budeš ostražitý a nedáš jej príležitosť, aby sa cítila zarmútená, nešťastná a utrápená a aby pochybovala o pravosti Tvojej lásky. Vy sami si môžete vytvoriť šťastie, alebo ho stratiť. Tým, že sa budete snažiť svoj život podriaďiť Božiemu slovu, môžete dosiahnuť rýdzosť, šľachetnosť a vznešenosť charakteru a budete si navzájom urovnávať životné chodníčky.

Podriaďujte sa jeden druhému. Edson, zriekni sa niekedy svojho úsudku a ustúp. Nebuď zanovitý, i keď sa Ti Tvoj názor zdá správny; musíš byť ústupčivý, zhovievavý, nežný, súcitný, zdvorilý, stále udržiavať malé zdvorilosti života, láskavé činy,

vyslovovať nežné, radostné a povzbudzujúce slová. Nech na Vás oboch spočinú tie najkrajšie nebeské požehnania, moje drahé deti, to je modlitba Vašej matky.

Matka

List 24, 1870

MANŽELSTVO SA PODOBÁ KRISTOVEJ LÁSKE K JEHO VYVOLENÉMU ĽUDU

Tak Starý ako aj Nový zákon používa manželský zväzok na znázornenie úzkeho spojenia medzi Kristom a Jeho ľudom – medzi Spasiteľom a tými, ktorých vykúpil za cenu Golgoty.

Pán Ježiš povedal: „Neboj sa, . . . lebo tvoj Tvorca je твоjím manželom. Jeho meno je Hospodin mocností, tvoj Vykupiteľ, svätý Izraela.“ „Navráťte sa, odvrátení synovia, hovorí Hospodin; lebo ja som sa oženil s vami a vezmem si vás“ (Iz 54,4.5; Jer 3,14).

V piesni Šalamúnovej počujeme hlas nevesty, ktorá hovorí: „Môj milý patrí mne a ja patríť jemu.“ A ten, ktorý pre ňu „vyčníka medzi desaťtisícami“, odpovedá svojej vyvolenej: „Celá si krásna, moja milovaná, a škrvny na tebe niet“ (Pieseň 2,16; 5,10; 4,7)

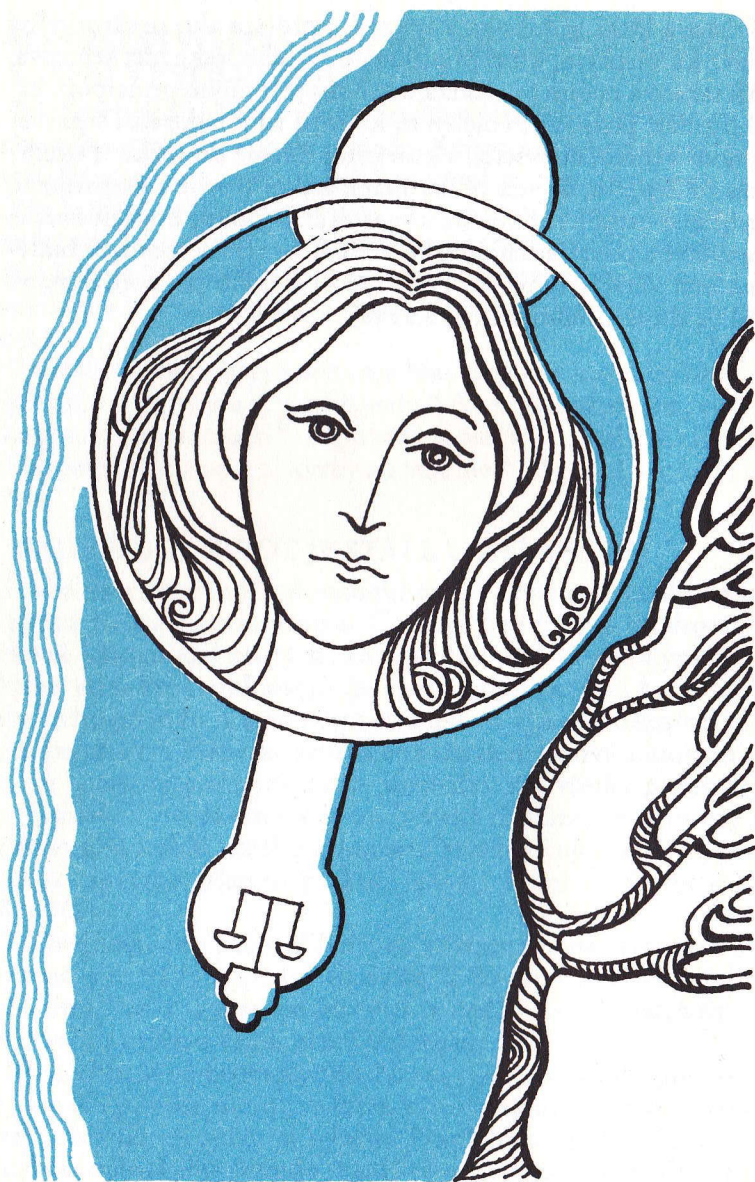
MANŽELSKÝ ŽIVOT JE STÁLE LEPŠÍ A LEPŠÍ

Mužovia a ženy môžu dosiahnuť úroveň Božieho ideálu, ak si zvolia Krista za pomocníka. Čo nezmôže ľudská múdrosť, dokoná Jeho milosť pri tých, ktorí sa Mu oddajú v láskyplnej dôvere. Jeho Prozreteľnosť môže spojiť srdcia putami, ktoré sú nebeského pôvodu. Láska nespočíva len vo výmene nežných a lichotivých slov. Nebeské krosná dokážu tkať osnovu a útok do jemnej, a predsa pevnej tkaniny, pevnejšej, než všetky pozemské tkanivá. Výsledkom nie je továrenská tkanina, ale tkanivo, ktoré vydrží každú skúšku a v nosení sa osvedčuje. Srdce je so srdcom spútané zlatou páskou lásky, ktorá trvá večne. (MH 362)

Milovať tak, ako miloval Kristus, znamená prejavovať nesebeckosť, a to vždy a všade, nežnými, láskavými a prívetivými pohľadmi. Platia aj tým, od ktorých sa nedá nič očakávať, a zanechávajú za sebou vôňu, ktorá obklopuje dušu.

Ich pôsobenie je neoceniteľné. Nie sú požehnaním len pre toho, kto ich prijíma, ale aj pre toho, kto ich dáva; pretože vyvolávajú reakciu, pôsobia aj spätne. Pravá láska je drahocenná vlastnosť nebeského pôvodu, ktorá tým viac vonia, čím viac sa delí medzi druhých.

Kristova láska je hlboká a vrúcna, prúdiaca ako neskrotiteľná riava ku všetkým, ktorí ju prijímajú. V Jeho láske niet sebeckva. Ak takáto z nebies pochádzajúca láska je trvalým princípom nášho srdca, poznajú to nielen tí, ktorí sú nám najdrahší v posvätenom vzťahu, ale všetci, s ktorými prídeme do styku. Povedie nás to k tomu, že ich obdarujeme aspoň trochu pozornosti, urobíme ústupky, budeme konať skutky lásky, hovoriť nežné, pravdivé a povzbudzujúce slová. Bude to viesť k tomu, že budeme mať súcit s tými, ktorých srdcia lačnejú po porozumení. (SDA Bible Commentary, 5,1140)

Druhá časť

Ako nájsť pravého partnera

BUĎTE PRAKTICKÍ

Skôr než na seba vezmú zodpovednosti spojené s manželstvom, mali by mať mladí ľudia praktické skúsenosti, aby boli pripravení na svoje budúce povinnosti a bremená. (MH 358)

Pretože tak ako ženy i muži majú svoj podiel na vytváraní domova, rovnako ako dievčatá potrebujú aj chlapci nadobudnúť znalosti o domácich prácach. Ustlať posteľ, upratať izbu, umyť riad, pripraviť jedlo, vyprať a opraviť si vlastný odev je užitočným cvikom, ktorý nerobí chlapca menej mužným, skôr naopak, urobí ho to šťastnejším a užitočnejším. (Ed 216)

Je veľmi mnoho dievčat, ktoré sa vydajú a majú rodinu, hoci majú len málo praktických znalostí o povinnostiach, ktoré pripadajú manželkám a matkám. Vedia čítať alebo hrať na nejaký hudobný nástroj, ale nevedia variť. Nevedia pripraviť dobrý chlieb, dobrú potravu, čo je veľmi dôležité pre zdravie rodiny. Nevedia vystrihnúť a zošiť odev, pretože sa nenaučili, ako sa to robí. Pokladali tieto veci za nepodstatné a v manželskom živote, práve tak ako ich vlastné malé deti, sú odkázané na to, aby to za ne urobili druhí. (3T 156)

ČO BY MAL MLADÝ MUŽ OČAKÁVAŤ OD SVOJEJ MANŽELKY

Mladý muž by si mal vyhľadať k svojmu boku takú ženu, ktorá by zdatne niesla svoj diel životných bremien a povinností, ktorej vplyv by ho zušľachťoval a zjemňoval a ktorá by ho svojou láskou urobila šťastným. (MH 359)

„Rozumná žena je od Hospodina.“ „Srdce jej muža jej dôveruje.“ „Činí mu dobre a nie zle po všetky dni svojho života.“ „S múdrosťou otvára svoje ústa, na jazyku má láskavé naučenie. Dozerá na chod domácnosti a nejedáva z chleba lenivosti. Jej synovia vstanú a blahoslavia ju a jej manžel ju takto chváli: Mnohé

ženy sa dokázali statočnými, ale ty si ich všetky predstihla.“
„Kto našiel ženu, našiel znamenitú vec a priazeň dostal od Hospodina“ (Prísľ 19, 14; 31, 11.12.26-29; 18, 22).

Rolf bol synom istého významného kázateľa v Európe. Dievča, s ktorým sa chcel oženiť, si nebolo isté tým, či ho miluje, ale on naliehal, aby sa mu zaviazala – aby sa zasnúbili. Boli tu aj iné problémy, naznačujúce, že ona nie je pripravená prevziať zodpovednosti manželského života, či už išlo o jej temperament alebo praktickú prípravu. Ellen Whiteová kladie určité otázky týkajúce sa Rolfa, na ktoré by však mal odpovedať každý mladý muž, ktorý plánuje vstúpiť do manželstva.

Great Grimsby, Anglicko
23. septembra 1886

Milý Rolf,

Keď som bola v Bazilei, mala som rozhovor s Edith ohľadne Tvojich pozorností voči nej. Spýtala som sa jej, či dobre zvážila a rozmyslela si, či Ťa miluje natoľko, že by dokázala spojiť svoje záujmy s Tvojimi v ďalšom živote. Odpovedala mi, že ešte nie je celkom vyrovnaná s takouto predstavou. Povedala som jej, že by mala vedieť, aký krok hodlá učiniť; že by žiadneho mladého muža, ak ho nelúbi, nemala povzbudzovať k pozornostiam a dávať najavo svoj záujem.

Otvorene mi povedala, že nevie, či Ťa má rada, ale že si myslí, že keby ste sa zasnúbili, mohla by Ťa lepšie spoznať. No vo Vašom prípade ste zatiaľ nemali príležitosť sa dobre spoznať.

Mám dôvod myslieť si, že Edith nemá dobrý vzťah k prácam v domácnosti. Viem, že Ty by si mal mať ženu, ktorá by dokázala vytvoriť šťastný domov. Spýtala som sa jej, či má nejaké skúsenosti, čo sa týka povinností v domácnosti. Odpovedala mi, že vykonávala domáce práce v rodine svojho otca. Položila som jej tieto otázky, pretože podľa toho, ako mi bol predstavený jej charakter, potrebuje zvláštne vzdelanie v praktických povinnostiach života, avšak k týmto veciam nemá vôbec chuť ani sklony.

Povedala mi, že sa ešte pre nič nerozhodla, že Ty na ňu veľmi naliehaš, veľmi ju lúbiš, ale že ona nemôže povedať, že Ťa lúbi, hoci si k nej veľmi milý a pozorný. Povedala som jej: „Maj rozum! Hovorte o tom otvorene. Už ho ďalej nevod' za nos.“

Povedala som jej, že by otázku manželstva mala prediskutovať s Tebou; či by ste týmto krokom mohli osláviť Boha, či by ste sa stali duchovnejšími a či by váš život bol užitočnejší. Manželstvá, ktoré sa plánujú pudovo a zo sebeckta, všeobecne sa nekončia dobre a často biedne zlyhajú.

Rolf, nie je mojou úlohou povedať Ti, že by si sa nemal oženit s Edith, ale hovorím Ti, že mi na Tebe záleží. Sú tu veci, ktoré by si mal zvážiť: Prinesie do Vášho domova šťastie tá, ktorú si chceš vziať za ženu? Je Edith dobrou hospodárkou, alebo po svadbe utratí nielen celý svoj zárobok, ale aj Tvoj plat na uspokojenie svojej márnomyseľnosti a kvôli kráse zovňajšku? Má v tomto smere správne zásady?

Nemyslím, že by Edith vedela, čo je to sebazaprenie. Keby mala možnosť, našla by spôsob, ako utraťiť ešte viac prostriedkov, než utrácala doteraz. Jej sebecké pôžitkárstvo sa nedá uspokojiť a hovenie vlastným chútkam sa stalo prirodzenou súčasťou jej života. Ona túži po ľahkom, pohodlnom živote.

Musím hovoriť otvorene. Rolf, ja viem, že keby si sa s ňou oženil, bol by si síce zosobášený, ale nie ideálne ženatý; boli by ste síce spojení manželstvom, ale nehodili by ste sa k sebe. Tvojej manželke by chýbalo čosi, čo sa týka zbožnosti a kresťanskej úcty; tá nikdy nemôže rásť tam, kde je duša obťažaná takým veľkým sebecťvom.

Píšem Ti, Rolf, práve tak, ako by som napísala vlastnému synovi. Pred nami leží veľké a vznešené dielo, a diel, ktorý na tomto svete vykonáme, závisí cele na našich cieľoch a zameraní života. Náš príklad sa môže stať povzbudením aj pre iných. Ty máš schopnosti, aby si sa stal prospešným človekom, ak sa však budeš riadiť svojimi sklonmi, silný prúd Tvojej ľubovôle a tvrdosti Ťa strhne a zmetie. Vytýč si vysoký cieľ a s celou vážnosťou zápas o jeho dosiahnutie.

Nech sa hlavným cieľom Tvojho srdca stane túžba dospieť v úplného muža v Kristu Ježišovi. Jedine s Kristom si môžeš počítať udatne; bez Neho nemôžeš urobiť nič tak, ako by si mal. Si odhodlaný svoj zámer aj uskutočniť. To nie je nežiadúca črta Tvojho charakteru, ak všetky svoje sily odovzdáš Bohu. Pamätaj, prosím, na to, že nemáš právo disponovať so sebou tak, ako Ti to diktuje Tvoja náklonnosť. Kristus Ťa vykúpil za nekonečnú cenu. Si jeho vlastníctvom a musíš to brať do úvahy pri všetkých svojich plánoch.

Zvlášť, pokiaľ ide o manželský vzťah, dbaj na to, aby si si vzal takú ženu, čo by stála tesne vedľa Teba v duchovnom vzraste.

Rolf, bolo by dobre, keby si nad týmto všetkým pouvažoval. Nech Ti Boh pomôže modliť sa za túto záležitosť. Anjeli sledujú tento zápas. Nechávam na Tebe, aby si všetko zvážil a sám sa rozhodol.

Ellen G. Whiteová

List 23, 1886

AKÉ OTÁZKY BY SI MALA POLOŽIŤ MLADÁ ŽENA PRED VSTUPOM DO MANŽELSTVA

Každá žena by si mala pred vstupom do manželstva položiť otázku, či ten, s ktorým má spojiť svoj osud, je čestný, k nej primeraný a jej hodný. Akú má minulosť? Žije čistým životom? Má jeho láska, ktorú vyjadruje, ušľachtilý a povznášajúci charakter, alebo ide len o emocionálnu zaľúbenosť? Má jeho charakter také črty, ktoré ju budú obšťastňovať? Nájde v jeho láske pravý pokoj a radosť? Dovolí jej zachovať si svoju individualitu, alebo bude musieť svoje názory i svoje svedomie podriadiť svojmu manželovi a nechať sa ním ovládať? Ako Kristov učeník ani ona nepatrí samej sebe, bola kúpená za veľkú cenu. Bude môcť rešpektovať Spasiteľove požiadavky ako najvyššie? Zachová si svoje telo a dušu, myšlienky a zámery čisté a sväté? Tieto otázky sú životne dôležité pre každú ženu, ktorá vstupuje do manželského zväzku, pretože na nich závisí jej ďalšie blaho. (5T 362)

Nech si položí každá žena otázky: Pomôže mi toto spojenie priblížiť sa k nebesiam? Vzrastie moja láska k Bohu? Rozšíri sa tým oblasť mojej užitočnosti v tomto živote? Ak pri zvažovaní nenarazíte na prekážky, tak v bázni Božej kráčajte vpred.

Pravá láska je rastlina, ktorá potrebuje opateru. Žena, ktorá túži po pokojnom a šťastnom spojení a ktorá sa chce v budúcnosti vyhnúť trápeniu a žiaľu, skôr, než venuje niekomu svoju lásku, nech sa opýta: Má môj nápadník matku? Aký má jeho matka charakter? Uznáva svoje povinnosti voči svojej matke? Pamätá na jej prania a na jej šťastie? Ak nerešpektuje a neváži si svoju matku, bude prejavovať rešpekt a lásku, nežnosť a pozornosť voči svojej manželke? Bude ma stále milovať, aj keď zovšednie novota manželstva? Bude trpezlivý k mojim chybám, alebo bude kritický, panovačný a diktátorský? Pravá láska prehladne mnoho chýb, nepovšimne si ich. (FE 105)

Mladá žena nech prijme za svojho životného druhu len toho, kto má čisté, mužné povahové črty, muža, ktorý je usilovný, snaživý a čestný, ktorý miluje Boha a bojí sa Ho. (MH 359)

Tento list Nelli sa zaoberá podobnými otázkami ako predchádzajúci list adre-

sovaný Rolfovi. Spoločnosť, s ktorou sa Nellie stýkala, nebola dobrá. Jej chlapec bol neúctivý, lenivý a tiež škarede rozprával. I ďalšie jeho zvyky boli pochybné. Ellen Whiteová v tomto liste položila niekoľko priamych otázok, ktoré možno dobre aplikovať aj dnes.

Granville, N.S.W.
9. augusta 1894

Milá Nelli,

som Bohu vďačná za to, že miluješ pravdu, miluješ Ježiša, a túžim po tom, aby si naďalej postupovala dopredu a Tvoja cesta aby smerovala hore, aby si dosiahla úroveň kresťanského charakteru, ktorý je zjavený v Božom slove. Nech je Božie slovo Tvojím sprievodcom, ktorý by vo všetkom formoval Tvoje správanie a charakter podľa požiadaviek Písma svätého.

Si Božím vlastníctvom, a to skrze stvorenie i skrze vykúpenie. Môžeš sa stať vo svojom domove svetlom a ak budeš žiť podľa zásad Božej pravdy, môžeš mať nepretržitý spásny vplyv. Keď je pravda v srdci, jej spásny vplyv pocítia všetci, ktorí sú v dome. Na Tebe spočíva posvätná zodpovednosť, ktorá požaduje, aby si si zachovala dušu čistú, a to tak, že sa cele zasvätiš Pánovi.

Tvoji známi, ktorí sú absolútne neprístupní duchovným veciam, nie sú očistení, zušľachtení a povznesení uplatňovaním tejto pravdy v živote. Nenechajú sa viesť Kristom. Neboja sa Boha, ani Ho nemilujú. Stýkať sa s takými ľuďmi s výnimkou takého prípadu, že by si sa s nimi stretávala za účelom, aby si ich získala pre Krista – je veľmi škodlivé pre Tvoj duchovný život. Ak nemôžeš pozdvihnúť Ty ich, prejaví sa ich vplyv na Teba v tom, že zničia a skazia tvoju vieru. Je správne, že sa k nim správaš láskavo, avšak nie je dobré pre Teba, že miluješ a vyhľadávaš ich spoločnosť. Ak volíš atmosféru, ktorá obklopuje ich dušu, pripravuješ sa o spoločenstvo s Ježišom.

Na základe svetla, ktoré mi dal Pán, upozorňujem Ťa, že sa nachádzaš v nebezpečí, že Ťa podvedie a oklame Boží nepriateľ. Si v nebezpečenstve, že si vyvolíš svoju vlastnú cestu a nebudeš nasledovať radu Božiu a poslúchať Jeho vôľu. Boh dal pravidlá pre život každého človeka, takže nikto nemusí zablúdiť, zísť z cesty. Tieto nariadenia pre nás znamenajú všetko, pretože tvoria

štandard, ktorému by sa mal prispôbiť každý syn a každá dcéra Adama.

Stávaš sa práve dospelou ženou a ak budeš hľadať milosť Kristovu, ak pôjdeš po ceste, po ktorej Ťa povedie Ježiš, budeš stále viac a viac pravou a správnou ženou. Budeš rásť v milosti, staneš sa skúsenosťami múdrejšou a keď budeš napredovať od svetla k ešte väčšiemu svetlu, budeš stále šťastnejšou. Pamätaj, že Tvoj život prináleží Ježišovi a že nemôžeš žiť len pre seba.

Vyhýbaj sa tým, čo sú neuctiví. Boč od toho, kto je milovníkom zahálky, od toho, kto sa vysmieva zo svätých vecí. Vyhýbaj sa spoločnosti toho, kto používa hrubý a rúhavý jazyk, alebo toho, kto si zvykol čo i len na jediný pohárik alkoholu. Nedaj na ponuky k manželstvu s človekom, ktorý si vôbec neuvedomuje svoju zodpovednosť voči Bohu. Čistá pravda, ktorá posväcuje dušu, Ti dá odvahu k tomu, aby si skoncovala i s tou najpríjemnejšou známosťou s tým, o kom vieš, že nemiluje Boha a nemá pred Ním bázeň a že nevie nič o princípoch pravej spravodlivosti. Snáď vieme strpieť priateľove slabosti alebo neznalosti, avšak jeho neresti a skazenosť nikdy.

Buď ostražitá na každom svojom kroku. Na každom kroku potrebuješ Ježiša. Tvoj život je príliš vzácny, než aby sa s ním zaobchádzalo ako s nejakou málohodnotnou vecou. O cene Tvojho života svedčí Golgota. Rad sa s Božím slovom, aby si poznala, akým spôsobom máš použiť svoj život, ktorý bol vykúpený za takú nekonečnú cenu. Ako Božie dieťa máš povolené uzavrieť manželstvo jedine v Pánovi. Musíš si byť istá, že nenasleduješ predstavy svojho vlastného srdca, ale že konáš v bázni Božej.

Ak sa veriaci stýkajú s neveriacimi s cieľom, aby ich získali pre Krista, budú svedčiť o Kristovi a keď splnia svoje poslanie, znova sa stiahnu a vzdialia, aby mohli dýchať čisté a sväté ovzdušie. Vždy, keď sa nachádzaš v spoločnosti neveriacich, pamätaj, že svojím charakterom reprezentuješ Ježiša Krista, a preto nech Tvojimi perami neprejdú ľahkovážne a zbytočné slová, nijaké bezcenné reči.

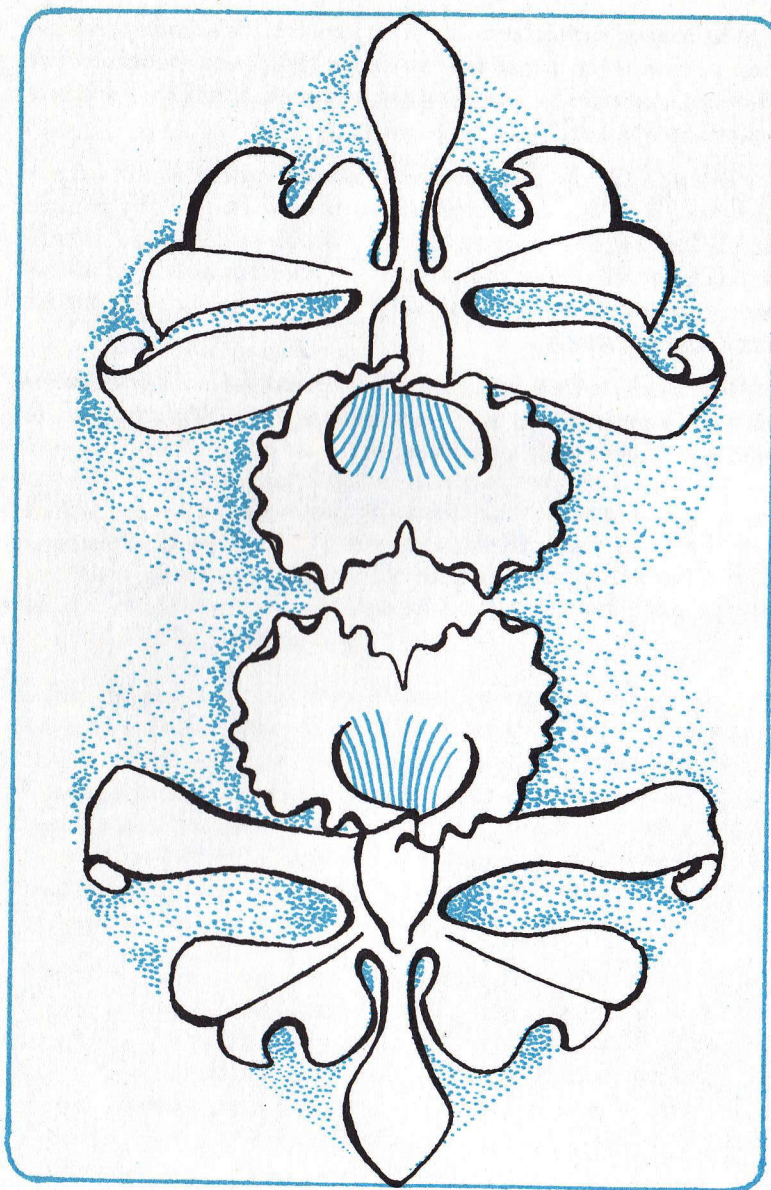
Stále maj na pamäti cenu života a pamätaj, že Tvojou prednosťou i povinnosťou je každým možným spôsobom spolupracovať s Bohom. Nesmieš sa znížiť na takú úroveň, ktorá by ti bránila sledovať tento cieľ.

Pán bude Tvojím pomocníkom a ak Mu budeš dôverovať, pozdvihne Ťa na vysokú a vznešenú úroveň a Tvoje nohy postaví na základňu večnej pravdy. Skrze Kristovu milosť môžeš správne použiť zverenú schopnosť a stať sa činiteľom dobra pri získavaní duší pre Krista. Všetok svoj talent by si mala použiť na správnom mieste.

Moja drahá sestra, napísala som Ti preto, lebo Ťa milujem, a snažne Ťa prosím, aby si vypočula moje slová. Mala by som Ti toho ešte viac napísať, až budem mať čas.

S kresťanskou láskou
Ellen G. Whiteová

List 51, 1894

Tretia časť

Je to skutočne láska?

Satan sa horlivo snaží ovplyvňovať tých, ktorí sa k sebe vôbec nehodia, aby zjednotili svoje záujmy. Jasá, keď sa mu to darí, pretože takýmto spôsobom môže zapríčiniť viac utrpenia, biedy a beznádejného žiaľu ľudskej rodine než uplatnením svojej zručnosti v ktorejkoľvek inej oblasti. (2T 248)

Dôsledkom mnohých predčasne uzavretých manželstiev je len utrpenie a trápenie, ale myseľ mnohých ľudí sa touto otázkou napriek tomu zaoberá. Satan ich k tomu vedie a presvedča ich, že sa musia oženiť alebo vydať, aby mohli byť šťastní, hoci nemajú schopnosť sa ovládať, alebo sa ešte nedokážu postarať o rodinu. Tí, čo nie sú ochotní prispôbiť sa povahe toho druhého tak, aby sa vyhli nepríjemným nezhodám a sporom, by do manželstva ani nemali vstupovať. (5T 122.123)

Otázka manželstva by sa mala stať záležitosťou štúdia a uvažovania, a nie iba záležitosťou pudu. (RH 2. febr. 1886)

JE TO PRAVÁ LÁSKA?

Pravá láska je vysoká a svätá zásada, svojím charakterom sa úplne odlišuje od lásky, ktorú vyvolal náhly popud a ktorá sa opäť náhle končí, ak musí prejsť väčšou skúškou. (PP 176)

Pravá láska nie je silná, plamenná, prudká vášeň. Naopak, vo svojej podstate je pokojná a hlboká. Nehľadí len na povrch, nevidí len vonkajšok a je pútaná len pravou hodnotou. Je rozvážna a vnímavá, jej vernosť a oddanosť je skutočná a trvalá. (2T 133)

Láska je vzácny dar, ktorý dostávame od Ježiša. Čistá a svätá náklonnosť, to nie je pocit, ale zásada. Tí, ktorí sú pučení pravou láskou, nie sú ani nerozumní ani slepí. (MH 358)

Miernosť, jemnosť, zhovievavosť, ohľaduplnosť, trpezlivosť, schopnosť nedať sa ľahko vyprovokovať, znášanie všetkého, nadejanie sa na všetko, pretrpenie všetkého – to je ovocie, ktoré rastie na vzácnom strome lásky, ktorý má nebeský pôvod. Tento strom, ak ho budeme vyživovať, bude večne zelený. Jeho konáre nezoslbnú, listy neuvädnu. Je nesmrteľný, večný, neus-

tále zavlažovaný nebeskou rosou. (2T 134.135)

LÁSKA – KREHKÁ RASTLINA

Láska je rastlina nebeského pôvodu a treba sa o ňu starať, pestovať a živiť ju. Milujúce srdce, pravdivé, láskyplné slová spôsobujú, že rodiny sú šťastné, a majú povznášajúci vplyv na všetkých, ktorí prichádzajú do oblasti ich pôsobenia. (4T 548)

Ženy chcú mužov, ktorí majú silný a rýdži charakter, ktorých by mohli rešpektovať a milovať, súčasne však tieto vlastnosti sa musia prelínať s nežnosťou, trpezlivosťou a znášanlivosťou. Žena by mala byť radostná, milá a oddaná, mala by prispôsobovať svoj vkus a záľuby svojmu manželovi, pokiaľ je to len možné, avšak tak, aby nestratila svoju individualitu. Obidve strany by mali pestovať trpezlivosť a vlúdnosť a vzájomnú nežnú lásku, ktorá by urobila manželský život radostný a príjemným.

Tí, čo majú o manželskom živote krásne idey, čo si vo svojej obrazotvornosti vystavali vzdušné zámky, vzdialené od spletičnosti a trápení skutočného života, budú skutočnosťou veľmi rozčarovaní. Keď sa začne skutočný život s jeho trampotami a starosťami, vôbec nie sú pripravení im čeliť. Očakávajú, že ten druhý bude dokonalý, avšak zisťujú, že je slabý a má plno nedostatkov; pretože muži ani ženy nie sú bez chýb. Potom začínajú jeden na druhom nachádzať chyby a vyjadrujú svoje sklamanie. Namiesto toho by sa mali snažiť navzájom si pomáhať a uplatňovať praktické náboženstvo tak, že si budú pomáhať statočne bojovať v tomto zápase života. (RH 2. febr. 1886)

MOC LÁSKY

Láska je moc. V tejto zásade je obsiahnutá rozumová a mravná sila a nemožno ich od seba oddeľovať. Moc pozemského bohatstva má skazonosnú a zhubnú tendenciu; ľudská moc má sklon k násiliu, avšak jedinečnosť a hodnota čistej lásky spočíva v tom, že pôsobí dobro a nekoná nič iné len dobré.

Malý a v ľudských očiach sebanepatrnejší čin, vykonaný z čistej lásky, má veľkú cenu, pretože Boh hľadá viac na to, s akou láskou kto pracuje, a nie koľko toho vykoná.

Láska je od Boha. V neobrátenom srdci nemôže vyklíčiť a rásť

táto nebeská rastlina, pretože ona žije a kvitne len tam, kde vládne Kristus.

Láska nejedná pre zisk alebo odmenu. Boh to však zariadil tak, že zaručeným výsledkom každého skutku lásky býva veľký zisk. Vplyv lásky je prenikavý. Hoci je vo svojom pôsobení mierna, predsa je však silná a priebojná vo svojom zámere premôcť mnohé zlo. Svojím vplyvom obmäkčuje a premieňa, zmocňuje sa života hriešnikov a zasahuje ich srdcia aj tam, kde všetky ostatné prostriedky sklamali.

Kdekoľvek použijeme silu rozumu, moc autority alebo donucovanie bez toho, že by sme prejavili lásku, tam náklonnosť a dobrá vôľa tých, s ktorými sa chceme zblížiť, klesá a vzrastá ich odpor.

Čistá láska je jednoduchá vo svojich činoch a odlišuje sa od každého iného spôsobu jednania. Túžba získať si autoritu, úctu a uznanie iných môže vytvoriť vyvážený život a často i bezchybné správanie. Sebaúcta nás môže viesť k tomu, aby sme sa vyvarovali zlej tvárnosti. Sebecké srdce môže vykonať aj šlachetné skutky, uznať prítomnú pravdu, prejavovať pokoru a náklonnosť, a predsa pohnútky môžu byť klamné a nečisté. Skutky, ktoré plynú z takého srdca, môžu byť bez vône života a bez ovocia pravej zbožnosti, pretože sú bez zásad čistej lásky.

Lásku treba pestovať a rozhojňovať, pretože jej vplyv je božský. (2T 136.136)

KEĎ JE LÁSKA SLEPÁ

Dvaja ľudia sa zoznámia, slepo sa do seba zamilujú, sú očarení jeden druhým a táto láska im zaberie všetku ich pozornosť. Zdravý rozum sa zatemní a každý správny úsudok sa prevráti. Radu alebo dokonca kontrolu nestrpia, naopak, slepo, bez ohľadu na následky pokračujú svojou vlastnou cestou.

Sú napadnutí takou zaslepenosťou a omámením, ako nejakou nákazlivou chorobou alebo epidémiou, ktorá sa nedá liečiť, a zdá sa, že ani jej priebeh a následky sa nedajú zadržať. Snáď to aj ich okolie zreteľne vidí, že ak by vstúpili do manželského zväzku v takom omámení, ich čin by priniesol len celoživotné nešťastie. Márne sú však prosby, márne všetky varovania. Člo-

veka, ktorý mohol zakúšať Božie požehnanie v Jeho službe, učí-
ní také manželstvo neužitočným, neprospešným, ba ho celkom
ochromí a zničí. Rozumné presviedčanie, odôvodňovanie a vý-
strahy však pôsobia ako hrach hádzaný na stenu.

Slová a výstrahy skúsených ľudí zostávajú bez účinku, ne mô-
žu zmeniť ich zámery, vedené neskrotnou túžbou. Strácajú zá-
ujem o všetko, čo sa týka náboženstva. Sú navzájom tak očarení,
že zanedbávajú povinnosti života ako menejcenné veci.

Vo svojej zaslepenosti obetujú svoju česť i dobré meno. Man-
želstvo uzavreté takými ľuďmi nemožno uzavrieť s Božím súh-
lasom. Vstúpili do manželstva, pretože boli rozpálení vášňou,
ale keď kúzlo novosti pominulo, začínajú si uvedomovať, čo
urobili. Pol roka po vykonaní sľubu sa ich vzájomný láskavý
pomer úplne zmenil. Počas manželského života obaja lepšie po-
znávajú charakter toho druhého. Obaja objavia chyby, ktoré v
dobe zaslepenosti a nerozumného styku nepostrehli. Sľuby da-
né pred oltárom ich spolu neviažu. Následkom prenáhlenosti v
uzatváraní manželstiev sa vyskytujú rozvody a rozlúčenia i me-
dzi vyznavačmi Boha a spôsobujú v zborovom živote mnoho
neprijemností.

Príliš neskoro prídu na to, že urobili chybu a ohrozili svoje
šťastie v tomto pozemskom živote i svoje spasenie. Zatajújú
teraz pravý stav vecí; keby však boli prijímali rady, mohli byť
ušetrení žiaľu a dlhých rokov utrpenia. Radiť tým, ktorí sú od-
hodlaní chodiť len po svojich vlastných cestách, znamená „há-
dzať hrach na stenu“. Vášň svojím mocným prúdom preválí u
nich hrádze zdravého, rozumného úsudku. (MYP 456-459)

Zväz každé cítenie, zmýšľanie a rozvoj charakteru toho, s
kým mieniš spojiť svoj životný osud. Krok, ktorý chceš urobiť,
je jeden z najdôležitejších v tvojom živote, a nemal by si ho robiť
unáhlene. Keď miluješ, nemiluj slepo. (FE 104)

Dúfam, že sa natoľko ceníš, aby si sa zriekol takej formy dvo-
renia. Ak tvoj zrak hľadá na slávu Božiu, budeš konať premysle-
ne a opatrne. Nestrpíš, aby bol tvoj zrak zamilovaním sa tak
oslepený, že by si nevidel tie vysoké požiadavky, ktoré od teba
ako kresťana Boh požaduje. (MYP 438)

V tomto liste sú nadhodené mnohé
otázky na zamyslenie. Zdá sa, že obaja
sú príliš mladí a nezrelí na to, aby uva-
žovali o uzavretí manželstva. Sestra
Whiteová poukazuje na niektoré dôka-
zy ich nezrelosti. Zo strany dievčaťa ide
o problém povrchnosti. Preberá sa tu
otázka, či ide o skutočnú lásku alebo len
očarenie. Ellen Whiteová vyzýva mla-
dého muža, aby uvažoval viac nad bu-
dúcnosťou, ako len nad prítomnosťou,
danou chvíľou.

Salem, Oregon
8. júna 1880

Drahý John,

je mi ľúto, že si si vôbec začal známosť s Elizabeth. Predovšetkým, Tvoja dychtivosť po týchto veciach je predčasná.

Hovorím s Tebou ako tá, ktorá rozumie týmto záležitostiam. Počkaj, kým lepšie spoznáš sám seba, svet, správanie a povahu dievčat a mladých žien, a len potom môžu Tvoju myseľ začať zamestnávať myšlienky o manželstve.

Elizabeth Ťa nikdy nepozdvihne. Nemá v sebe skryté sily, ktoré by sa mohli rozvinúť a urobiť z nej súdnu a schopnú ženu, ktorá by stála po Tvojom boku a pomáhala Ti v bojoch života. Chýba jej sila charakteru. Nemá myšlienkovú hĺbku a schopnosti, ktoré by Ti boli pomocou. Ty vidíš len povrch, zovňajšok, a to je všetko, čo má. Keby si sa s ňou oženil, čaro by po chvíli pominulo. Novota manželského života by sa skončila, uvidel by si veci v pravom svetle a zistil by si, že si urobil osudnú chybu.

Láska je taký svätý cit, že len málo ľudí vie, čo to je. Je to výraz, ktorý sa veľa používa, ale málo chápe. Hrejivá žiara citov, očarenie mladých ľudí jeden druhým – to nie je láska; a ani si nezaslужuje toto pomenovanie. Pravá láska má intelektuálny základ – hlboké, dokonalé poznanie milovanej osoby.

Pamätaj, že impulzívna – pudová láska je úplne slepá. Nevhodných nám predstavuje ako vhodných. Takej láske prikáž, aby mlčala a zostala chladnou. Venuj sa skutočnému premýšľaniu a hlbokému, vážnemu uvažovaniu. Je ona, ako predmet Tvojej lásky, pokiaľ ide o inteligenciu, mravnú bezúhonnosť, chovanie a vypestované spôsoby taká, že ju môžeš s pýchou predstaviť svojej rodine a aby ju celá spoločnosť uznávala ako Tvoju vyvolenú?

Nájdi si dostatok času na sledovanie každého detailu a nedô-

veruj len vlastnému úsudku. Nech Tvoja matka a otec, ktorí Ťa milujú, a dôveryhodní priatelia kriticky zhodnotia tú, ku ktorej cítiš takú náklonnosť. Nedôveruj svojmu úsudku a neožeň sa s takou, o ktorej si myslíš, že nebude ctou Tvojmu otcovi a matke, ale len s takou, ktorá je inteligentná a má vysoké mravné hodnoty.

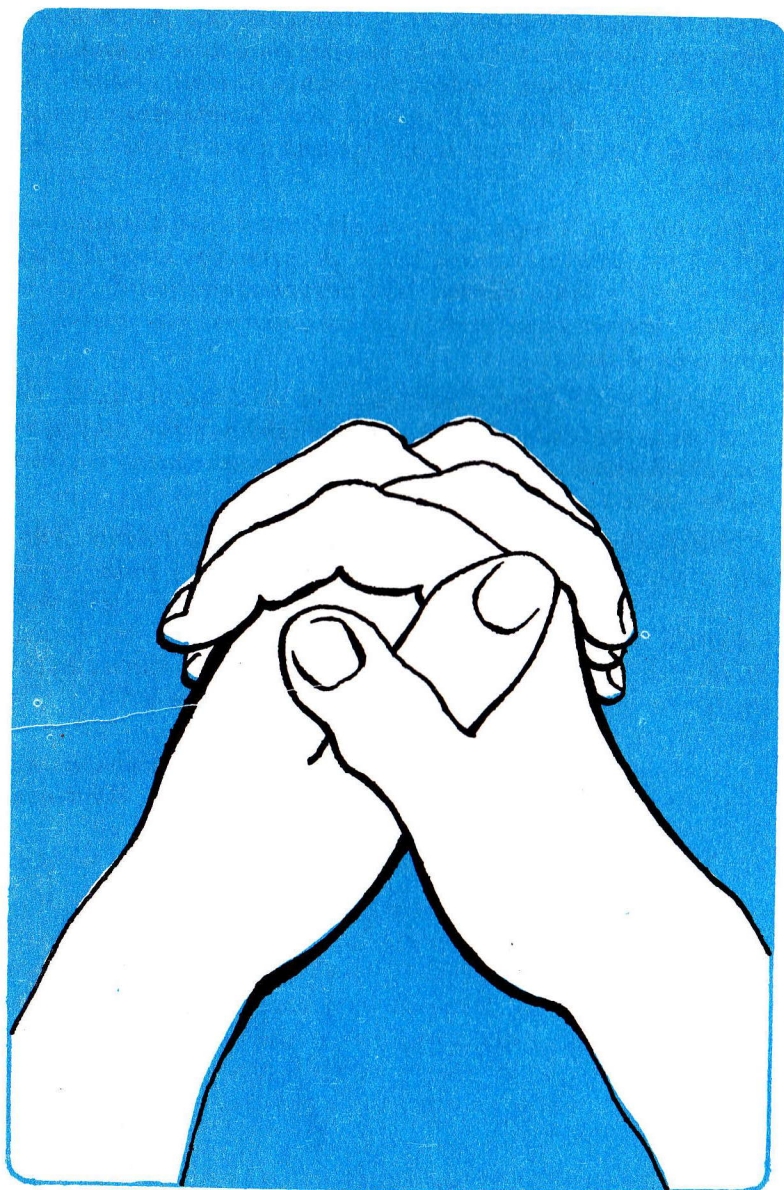
Dievčina, ktorá prejavuje svoju náklonnosť mužovi a povzbudzuje ho k ďalšiemu postupu svojou pozornosťou, ktorá je vždy tam, kde si ju musí všimnúť, aby nevyzeral nezdvorilo, nie je dievča, s ktorým by si chcel žiť. Jej rozhovory sú málohodnotné a často bez hĺbky.

Je oveľa lepšie vôbec sa neoženit, než sa oženit nešťastne. Vo všetkom tomto hľadaj Božiu radu, buď taký pokojný, taký poddajný Božej vôli, že nebudeš rozrušený a zneschopnený pre Jeho službu takými záväzkami.

Máme málo času na zhromažďovanie pokladu dobrých skutkov v nebesiach; nerob v tejto veci chyby. Slúž Bohu celým srdcom, buď horlivý a cele pre Neho zapálený. Buď svojim charakterom takým príkladom, aby sa i druhí rozhodli pre Ježiša. Mladí muži si neuvedomujú, aký silný vplyv môžu mať na iných. Pracuj pre súčasnosť v pravý čas a pracuj i pre večnosť.

Tvoja – druhá matka
Ellen G. Whiteová

List 59, 1880

Štvrtá časť

Hľadanie pomoci?

VYBRAL(A) SOM SI SPRÁVNE?

Zodpovednosť za plnenie svojich povinností nemáme vkladať na iných a čakať, že nám povedia, čo máme robiť. Nemôžeme sa spoliehať na to, že nám ktosi poradí. Pán nás poučí o našej povinnosti práve tak ochotne, ako poučí kohokoľvek iného. Ak k Nemu pristúpime vo viere, oznámi nám osobne svoje tajomstvá. Srdce v nás často zahorí, keď sa k nám priblíži, aby s nami hovoril, ako hovoril s Enochom. Tí, čo sa rozhodnú, že neurobia nič, čo by sa Bohu nepáčilo, a ktorí predložia svoju záležitosť Jemu, budú vedieť, ktorým smerom majú ísť ďalej. A dostanú k tomu nielen múdrosť, ale i silu. Silu k poslušnosti i službe, ako to zaslúbil Kristus. (DA 668)

Manželstvo je niečo, čo ovplyvní váš časný i večný život. Úprimný kresťan nebude v tejto veci podnikáť nič bez vedomia Božieho súhlasu. Nebude si chcieť voliť sám, ale si bude vedomý toho, že Boh musí voliť za neho. Nemáme konať, čo sa nám zachce, pretože ani Kristus nerobil to, čím by len sebe ulahodil. Tým nemyslím, že človek má vstupovať do manželstva s osobou, ktorú nemiluje. To by bol hriech. Nesmie však dopustiť, aby ho očarenie a púhe city priviedli do záhuby. Boh si žiada celé srdce, tú najvyššiu náklonnosť. (AH str. 43)

Ak sa muži a ženy modlia dvakrát denne, kým neuvažujú o manželstve, mali by sa modliť štyrikrát denne, ak ich čaká tento krok. Manželstvo je niečo, čo ovplyvní váš časný i večný život. Úprimný kresťan nebude v tejto veci podnikáť nič bez vedomia Božieho súhlasu. (MYP 460)

Ak je niečo, čo by sa malo zvážiť s pokojnou myslou a jasným úsudkom, je to otázka manželstva. Ak je Biblia potrebná ako radca, tak je to predovšetkým vo chvíli, než sa dvaja ľudia rozhodnú zviazať svoje životy. (FE 103)

Manželstvo je posvätným Božím zriadením a nikto by doň nemal vstupovať zo sebeckých pohnútok. Tí, ktorí uvažujú o tomto kroku, majú vážne a s modlitbou zvážiť jeho význam

a hľadať Božiu radu, aby poznali, či jedajú v zhode s Božou vôľou. Majú brať veľký ohľad na pokyny Božieho slova v tomto smere. Nebesia so záľubou hľadajú na manželstvo, ktoré je založené na smerniciach Písma. (AH 70)

Zdá sa, že Belle nechce prijať nijakú radu – dokonca ani od svojich najbližších, ktorí majú najväčší záujem na jej šťastí. Ellen Whiteová jej radí, že by mala počúvať svojich rodičov, a je sklamaná, že i jej vlastnú radu Belle ignorovala. Apeluje na ňu, že ak nie je ochotná prijať ľudskú pomoc, istotne sa obráti o pomoc k Bohu.

Predkladáme dva listy, ktoré jej napísala sestra Whiteová.

List č. 1

Bettle Creek, Mich.
1. marca 1889

Drahá Belle,

dúfala som, že sa s Tebou stretnem a porozprávam. Mám veľké obavy, že nevenuješ pozornosť svetlu, ktoré Ti Pán chce dať skrze mňa. Viem, že Pán Ťa miluje opravdovou, súcitnou láskou, a dúfam, že pod vplyvom pokušenia sa nebudeš snažiť odlúčiť svoju dušu od Boha. Sú mnohí, ktorí sú hotoví dávať rady, avšak nimi len zmätú myseľ, mnohí, ktorí nemajú za svojho radcu Boha, a preto všetko, čo povedia, vedie len k tomu, že z prípadu, ktorý je už sám o sebe dosť zložitý, urobia ešte zamotanější.

Belle, Ty máš takú povahu a temperament, že sa veľmi obávam o Tvoju dušu. Bojím sa, že si za spoločníkov nevyberieš takých ľudí, ktorí by boli rozvážni, múdri a pokorní srdcom, ktorí milujú Boha a zachovávajú Jeho prikázania.

Vyhýbaj sa všetkému, čo sa javí ako zlé, to je výzva a napomenutie inšpirovaného apoštola. Riadiš sa tým? To, čo sa týka pocitov a emócií, je omnoho viac rozšírené, než to intelektuálne, rozumové. Belle, treba sa vyhýbať všetkému, čo zveľičuje túto tendenciu. Ty máš na to silu; dbaj, aby si ju nestratila a odovzdaj svoj život Bohu. Boh Ťa obdaroval schopnosťami a silou, aby boli posvätené a použité na Jeho slávu.

Máš určitú minulosť a súčasne ju aj tvoríš. V tejto kríze Tvojho života má Tvoja myseľ sklon obrátiť sa na stranu hrubosti a vulgárnosti skôr, ako na stranu zušľachtenia a očistenia. Nákazlivé vplyvy tohto sveta môžu sformovať Tvoje zvyky, Tvoj vkus, chuť, Tvoju reč, Tvoje správanie. Stojíš na strane, ktorá prehráva. Vzácne momenty, tak veľmi vážne, majúce dôsledky do večnosti, môžu nahrávať satanovi a jeho strane a spôsobiť Tvoju skazu. Nechcem, aby sa tak stalo. Chcem, aby si bola kresťankou, Božím dietatom, dedičkou nebies.

Si v nebezpečenstve, že sa vzdáš Krista, že sa staneš lahostajnou a nebudeš ochotná počúvať rozumné rady. Hluchým ušiam sa zdá zbytočnou rada rodičovskej lásky. Budeš, Belle, vážne premýšľať nad tým, či máš prijať rady od skúsených? Necháš sa viesť svojimi priateľmi? Zostane rodičovská rada nepovšimnutá? Vezmeš svoj prípad do vlastných rúk?

Dúfam, že zmeníš smer svojho konania, pretože ak niekedy Pán hovoril prostredníctvom mňa, tak je to teraz a hovorí Ti, aby si sa vrátila naspäť. Tvoje vášne sú silné, Tvoje zásady sú obrobené a si v nebezpečí, že prestaneš brať do úvahy a nasledovať rady, o ktorých vieš, že sú dobré a že je to jediná jasná, bezpečná, istá vec, ktorú by si mala robiť. Rozhodneš sa konať správne, byť rozumnou a dbať na radu, ktorú Ti dávam v mene Pánovom? Boh Ti dal schopnosti. Chceš ich len tak premrhať?

Úsilie, ktoré nie je usmerňované, sa častejšie dostane do nesprávneho smeru ako do smeru dobrého. Uvedomuješ si, že ak necháš plynúť roky v zanovitosti, rozmarnosti, rozčarovaní a hanbe, zanecháš na myšliach ľudí toľko zlých dojmov svojím spôsobom konania, že už nikdy nebudeš môcť mať taký vplyv, aký by si mohla mať?

Aby si získala to, o čom si myslíš, že je sloboda, ideš cestou, ktorá Ťa privedie do poroby horšej ako otroctvo. Musíš zmeniť smer cesty a nechať sa viesť radou skúsených a múdrosťou tých, ktorých vyučuje Pán, musíš dať svoju vôľu na stranu Božej vôle.

Ak si však rozhodnutá nepočúvať na žiadne rady len na svoju vlastnú, a sama si vyriešiť každý problém, potom si buď istá, že budeš žať to, čo si zasiala. Zabľúdiš a zideš zo správnej cesty celkom, alebo zranená, dotlčená a zakrpatená v duchovnom zmysle sa obrátiš k Bohu a pokorená, kajúca budeš vyznávať svoje omyly. Z vysilujúceho, márneho zápasu budeš unavená.

Pamätaj, že každý čin a každý spôsob konania môže mať len dvojaký charakter; je buď cnostný, alebo demoralizujúci. Boh je

s Tebou nespokojný. Môžeš si dovoliť ísť ďalej tým smerom, ktorým ideš?

Ellen G. Whiteová

List 47, 1889

Drahá Belle,

moje srdce znova pociťuje k Tebe náklonnosť. Ako je to s Tvojou dušou? Je Tvoje svedomie prosté priestupkov voči Bohu i človeku? Má spoločnosť, s ktorou sa stýkaš, taký charakter, že Tvoju myseľ priťahuje k Bohu a k nebeským veciam? Zvyšuje Tvoju úctu k rodičom, podporuje v Tebe čisté a posvätené snahy? Miluješ pravdu a dobro? Alebo sa oddávaš obrazotvornosti, ktorá nemá zdravý vplyv na dušu? Môžeš sa pozrieť späť na minulý rok svojho života s uspokojením? Vidiš v ňom rast svojej duchovnej sily? Každé nízke potešenie, každé uspokojenie vlastných chýtok zanecháva na duši jazvu a poruší ušľachtilé rozumové schopnosti. Snáď aj duša učiní pokánie, ale zostane zmrzačenou a po celý čas bude nosiť jazvy. Ježiš síce môže z nej zmyť hriech, ale duša bude mať aj tak stratu.

Prosím Ťa, Belle, choď k Bohu a u Neho hľadaj múdrosť. To najťažšie, s čím budeš musieť bojovať a poradiť si, je Tvoje vlastné ja. Tvoje vlastné každodenné pokušenia, Tvoje pocity, Tvoj zvláštny temperament, Tvoje vnútorné nutkania – to sú zložité problémy, ktoré sa musíš naučiť ovládať, a práve tieto Tvoje vrtošivé sklony Ťa často privádzajú do otroctva a temnoty.

Jediné, čo Ti zostáva, je odovzdať sa cele a bezvýhradne do Ježišových rúk – so všetkými svojimi skúsenosťami, pokušeniami, so všetkými trápeniami, so všetkými svojimi náklonnosťami – a nechať sa Pánom formovať, tak ako sa formuje hlina v rukách hrnčiara. Nepatríš sama sebe, a preto je nevyhnutné, aby si svoje nezávládnuté „ja“ vložila do rúk Toho, kto Ťa dokáže kontrolovať a koho sa o Teba postará. A potom v Tvojej duši zavládne pokoj, prevzácny pokoj a mier.

Belle, teraz ešte nie je príliš neskoro na nápravu toho, čo bolo zlé. Nie je ešte príliš neskoro na to, aby si si zaistila svoje povolanie a svoje vyvolenie. Teraz môžeš začať pracovať na tom, aby

si k svojej viere pridala cnosť, poznanie, zdržanlivosť, trpezlivosť a každú kresťanskú milosť. Všetko ostatné v ten veľký deň ohňa zahynie, avšak zlato svätého charakteru pretrvá. Ono nepozná rozklad alebo zánik. Obstojí v skúške ohňa v posledný deň. Moje drahé dieťa, chcem, aby si pamätala na to, že „Boh každé dielo privedie na súd i každú tajnú vec, či je dobrá alebo zlá“. (Kaz 12,14)

Kam smeruješ, Belle? Vyrástla si v pevnú a dobre rozvinutú kresťanku, odkedy si sa rozhodla zavrhnúť a odmietnuť všetky rady? Alebo si zistila, že nasledovanie Tvojej vlastnej cesty Ti prináša len nepokoj, starosti a obavy?

Prečo by si nemohla počúvať rady svojich rodičov? Si na ceste, ktorá vedie k istej skaze. Vrátiš sa späť, kým môžeš? Budeš hľadať Pána, kým Ťa volá Jeho nežný milostivý hlas, alebo pôjdeš aj ďalej vlastnou cestou? Pán sa nad Tebou zľutováva. Pán Ťa pozýva. Pôjdeš k Nemu?

Nech Ti pomôže, aby si sa rozhodla cele pre Neho.

Píšem Ti, pretože Ťa milujem.

Ellen G. Whiteová

List č. 51, 1889

RODIČIA MÔŽU POMÔŤ

Ak ťa Boh obdaroval bohobojnými rodičmi, hľadaj u nich radu a počúvaj ich. Zver sa im so svojimi túžbami a plánmi. Prijmi ponaučenia, ktoré získali svojimi životnými skúsenosťami. (MH 395)

Má si syn alebo dcéra vybrať druhu bez toho, že by sa poradili s rodičmi? Veď taký krok musí ovplyvniť aj šťastie rodičov, ktorí majú svoje deti radi. A má dieťa bez ohľadu na rady a prosby svojich rodičov trvať ďalej na svojom? Odpovedám rozhodne: Nie. Ani za cenu, že nikdy do manželstva nevstúpi. „Cti otca svojho i matku svoju, aby si dlho žil na zemi, ktorú Ti dáva Hospodin, tvoj Boh“. Tu je prikázanie so zaslúbením, ktoré Pán poslušným zaručuje splniť. (5T 108.109)

Jedným z najväčších omylov v tomto smere je názor, že sa rodičia nemajú pliesť medzi city svojich dosiaľ neskúsených detí, a že nesmú zasahovať do ich mladistvej lásky. Ak existuje záležitosť, ktorá má byť všestranne skúmaná, je to práve láska mladistvých. Kladne a podstatne pomôžu v tomto smere skúsenosti iných a pokojné, starostlivé zváženie záležitosti na oboch stranách. Žiaľ však, že veľká väčšina mladých ľudí túto dôležitú otázku príliš zľahčuje. Mladí priatelia, poraďte sa s Bohom a so svojimi bohobojnými rodičmi. Modlite sa za túto vec.

Keby deti žili v užšom pomere so svojimi rodičmi, keby im viac dôverovali, spoľahli sa na nich a zdieľali s nimi radosti i strasti, ušetrili by si mnohé neskoršie bolesti a sklamaná. Ak majú pochybnosť o tom, ktorá cesta je správna, majú sa zveriť svojim rodičom a prosiť ich o radu. Kto by bol spôsobilejší rozoznať nebezpečenstvo ako zbožní rodičia? Kto by lepšie rozumel povahe detí, než oni? Kresťanské deti si majú vážiť každé pozemské požehnanie lásky a súhlasu svojich bohobojných rodičov. Rodičia spolucítia so svojimi deťmi, najlepšie im rozumujú a modlia sa za ne, aby ich Boh viedol a chránil. (FE 104-106)

Tento list sa zameriava na otázku zodpovednosti, ktorá spočíva na rodičoch. Je zrejmé, že Hans sa snaží vnútiť

sa dievčaťu, a to aj napriek silnej opozícii zo strany jej rodičov a to bez toho, že by sa vôbec zaujímal, čo cíti k nemu ona. V tejto situácii sa vynára otázka, či by sa pri výbere manželky mal brať ohľad i na rodičov.

Čo sa stáva, keď sa v manželskej otázke berú do úvahy aj vzťahy k rodičom? Ellen Whiteová predkladá dôsledky hodné zamyslenia a zváženia.

Ženeva, Švajčiarsko
16. decembra 1885

Milý Hans,

chápem, že túžiš poznať môj názor, čo sa týka záležitosti Tvojho manželstva s dcérou brata Meyera, kvôli čomu sa trápiš. Chápem tiež, že otec tej, na ktorú si upriamil svoju pozornosť a náklonnosť, nechce, aby jeho dcéra vstúpila s Tebou do manželstva. Zatiaľ, čo i k Tebe pocitujem určitý súcit, keďže si veľmi sklamaný, musím sa opýtať: „Kto má väčší záujem o blaho svojho dieťaťa než vlastný otec alebo matka?“

Už samotný fakt, že si v tejto veci neodbytný a naliehaš i napriek tomu, že rodičia si to neprajú, je dôkazom, že Duch Boží nemá v Tvojom srdci prvé miesto a že neovláda Tvoj život. Máš silnú vôľu, si pevne a odhodlane rozhodnutý všetko, čo si začal, doviest' do konca.

Brat môj, prosím, pozri sa sám do seba, na svojho ducha, kriticky ohodnot svoje pohnútky a posúď sám, či v tejto záležitosti konáš všetko tak, aby si tým oslávil Boha. Boli mi ukázané prípady niekoľkých ľudí zo Švajčarska, ktorí sa až natoľko zaoberali predmetom manželstva, že sa sami zneschopnili konať prácu, ktorú mal pre nich Boh.

Bol mi ukázaný prípad mladého muža, ktorý sa snažil dostať do rodiny brata Meyera, oni ho však, ako sa zdalo, nemohli prijať. Bola to preňho veľká skúška, veľmi sa preto sužoval a trápil. Myslím – nemôžem inak – že sa to vzťahuje na Teba. Tento muž nebol nijako schopný prevziať zodpovednosti manžela a hlavy rodiny a keby teraz uzavrel manželstvo, výsledkom by bolo veľké nešťastie.

Brat môj, radím Ti, aby si odovzdal svoju myseľ i lásku Bohu a sám sa položil na Boží oltár.

Máme piate Božie prikázanie, ktoré je nutné rešpektovať.

Keby bolo toto prikázanie rešpektované viac, ako je, keby boli deti poslušné svojim rodičom a tak si ich ctili, koľkého utrpenia a biedy by boli ušetrení! Neskúsené dieťa nedokáže rozlíšiť, čo je preň najlepšie a ako si má rozumne vybrať svojho druhu, s ktorým bude mať život radostný a šťastný; a nešťastné manželstvo, to je tá najhoršia pohroma, ktorá môže postihnúť dvoch ľudí.

Budeš, brat môj, podrobne skúmať svoje srdce, aby si videl, či je v ňom láska Božia alebo nie? Aby si videl, aké pocity v Tebe vzrastajú voči bratovi Meyerovi, pretože on nemôže súhlasiť s tým, aby ste s jeho dcérou vstúpili do manželstva? Ak si sa naozaj v Kristovej škole naučil nosiť Jeho jarmo, dvíhať Jeho bremená, ak si sa naučil Ježišovej miernosti a poníženosti srdca, nebudeš presadzovať svoju vôľu a svoje prania tak neobľomne.

Neznemožňuj sám seba tým, že budeš uskutočňovať svoje ciele silou vôle a za každú cenu. Zastav sa a pýtaj sa: „Aký je to duch, čo ma ovláda?“ Miluješ Boha celým svojím srdcom? Miluješ svojho blížneho ako seba samého?

Povinnosťou dcéry brata Meyera je predovšetkým poslúchať svojich rodičov, ctíť si otca i matku. A to môže len vtedy, keď nebudeš už viac znepokojovať jej myseľ, pretože v takom stave nemôže konať svoje povinnosti voči rodičom.

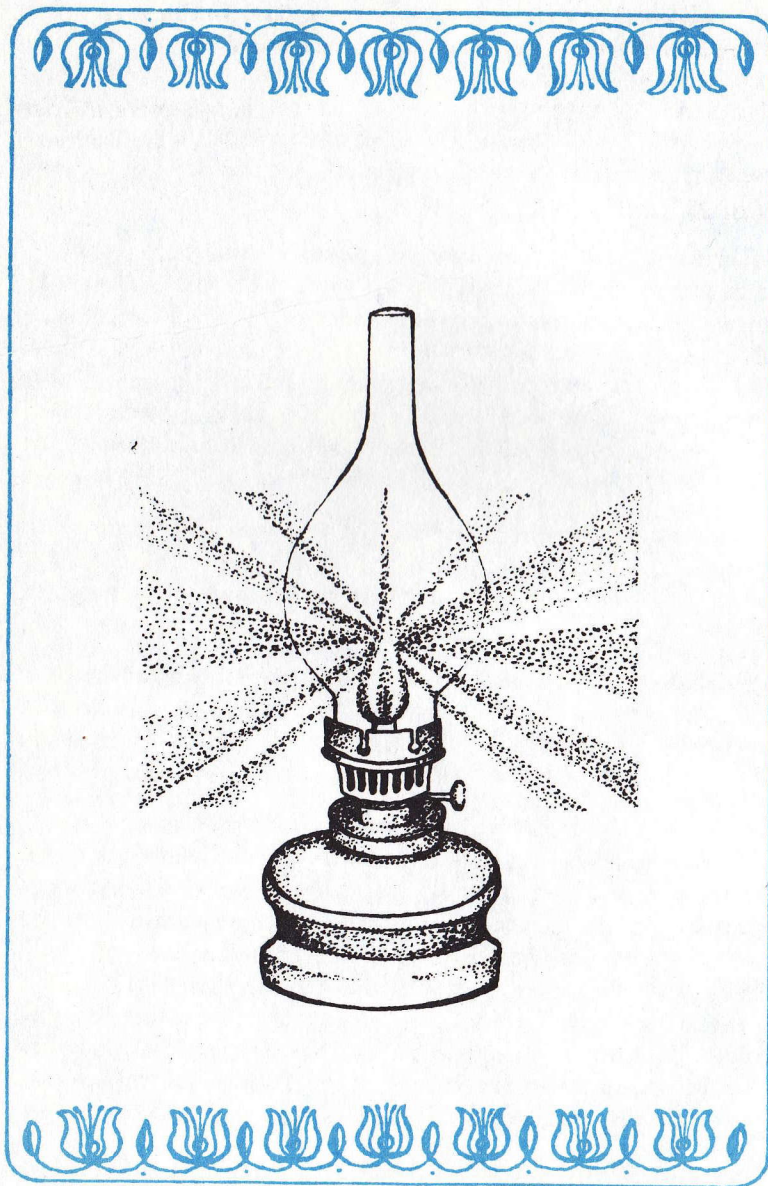
Matka musí pomáhať svojmu dieťaťu. O niekoľko rokov dcéra lepšie pochopí, ako si vybrať takého manžela, ktorý by urobil jej život pokojným a šťastným. Žena, ktorá sa podriadi vo všetkom niekomu inému a nechá si diktovať i v tých najmenších záležitostiach života domácnosti, ktorá sa vzdá svojej identity, svojej individuality, nikdy nebude môcť slúžiť s plným užitkom a pozhnaním v tomto svete a nesplní Boží zámer s jej existenciou. Je iba púhym strojom, riadeným vôľou a myslou niekoho druhého. Boh dal každému, mužom i ženám ich vlastnú jedinečnosť, individualitu. Každý musí v bázni Božej konať sám za seba.

Je toľko nešťastných manželstiev. Má nás teda prekvapovať,

že rodičia sú opatrní a že chcú svoje dieťa ochrániť pred takým spojením, ktoré by nebolo múdre a najlepšie?

*Tvoja sestra v Kristu
Ellen G. Whiteová*

List 25, 1885

NEDRŽTE TO V TAJNOSTI

Mladý muž, ktorý má známosť a chodí s dievčaťom bez vedomia rodičov, nejedná ako pravý kresťan voči nej ani voči jej rodičom. Ak sa s ňou stretáva tajne, môže získať vplyv na jej myseľ, ale svojím chovaním nedokazuje duchovnú šľachetnosť a bezúhonnosť, ktorú má vlastniť každé Božie dieťa. Pri dosahovaní svojich cieľov nekonajú úprimne a otvorene, a najmä nie v duchu Písma. Tým sa osvedčujú ako nevďační a neverní voči tým, ktorí ich milujú a ktorí sa snažia byť ich vernými ochrancami. Manželstvá, ktoré takto vznikli, nie sú v súlade s Božím slovom. Muž, ktorý je schopný odvieť dievča z cesty jej povinností, ktorý zmätie jej myseľ ohľadne Božieho jasného a kladného prikázania poslúchať a ctíť si rodičov, nebude dobrým manželom, verným manželským povinnostiam.

Božím prstom bolo napísané na kamenné dosky: „Nepokradneš!“ A predsa ako často sa praktizuje tajné kradnutie náklonnosti, a ešte sa to aj ospravedlní.

Klamné dvorenie pokračuje ďalej, udržiavajú sa súkromné rozhovory a styky, zatiaľ čo neskúsené dievča, netušiac, do čoho toto všetko môže prerásť, stráca oddanosť k svojim rodičom a všetku lásku a dôveru venuje len svojmu chlapcovi, ktorý už samotným svojim postojom a správaním dokazuje, že nie je hodný jej lásky. Biblia odsudzuje každý druh nečestnosti a požaduje správne konanie za každých okolností. (FE 101.102)

Piata časť

Dôležitosť sebaovládania

SILA NA SEBAOVLÁDANIE JE V KRISTOVI

Všetci, čo žijú na tomto svete v čase skúšky, sú zodpovední za svoje skutky. Každý, kto chce, môže obdržať silu na kontrolovanie toho, čo koná. Ak sú slabí v cnostiach, nemajú čisté myšlienky a ak nekonajú čestne, môžu obdržať pomoc od Priateľa bezmocných. Ježiš pozná slabosti ľudskej prirodzenosti a ak ho o to požiadame, dá nám silu premôcť i tie najsilnejšie pokušenia. Každý môže získať túto silu, ak ju bude pokorne hľadať. (CG 466) „Či teda jete, alebo pijete a čokoľvek činíte, všetko činite na slávu Božiu!“ (1 Kor 10,31). Toto je zásada, na ktorej sa má zakladať každý čin, myšlienka a pohnútko: nechať celú svoju bytosť, fyzickú i mentálnu, aby ju ovládal Svätý Duch . . . Skrze Krista, ktorý ťa posilňuje, môžeš urobiť všetko. (3T 84)

SKÔR NEŽ POVIEŠ „ÁNO“

Nemali by sme mladých ľudí povzbudzovať k predčasnému sobášu. Taký dôležitý vzťah s takými ďalekosiahlymi následkami, akým je manželstvo, nemal by sa uzatvárať prenáhle, bez dostatočnej prípravy a nie skôr, ako sa dobre vyvinú duchovné a telesné sily mladých ľudí. (MH 358)

Známosti nadväzované už v detstve sa najčastejšie končia veľmi biednymi manželstvami alebo i rozlukou. Predčasné spojenia, utvorené bez rodičovského súhlasu, sú len zriedkakedy šťastné . . . Často sa stáva, že keď mladí ľudia „dostanú rozum“, poznajú, že sa k sebe nehodia a nemôžu byť spolu šťastní.

A potom namiesto toho, aby sa snažili spolu čo najlepšie vychádzať, začínú sa navzájom obviňovať, vzniká medzi nimi stále väčšia priepasť, až nakoniec jeden druhého ľahostajne zanedbávajú. Takí ľudia potom nepokladajú domov za niečo sväté. Neláskavé slová a trpké výčitky otravujú jeho ovzdušie. (MYP 452)

ZRUŠENÉ ZASNÚBENIA

Ak ste sa už dokonca zasnúbili s osobou, ktorú máte v úmysle

si vziať, avšak bez toho, že by ste poznali jej charakter, nedomnievajte sa, že zasnúbenie nutne vyžaduje, aby ste uzavreli manželský sľub a spojili svoj život s niekým, koho nemôžete milovať a vážiť si. Buďte pri uzatváraní podmienených sľubov veľmi opatrní a radšej, oveľa radšej zasnúbenie zrušte ešte pred svadbou, než by ste sa mali rozísť až po nej, ako to mnohí robia. (FE 105)

Mary Anna je dievča zamerané na seba a tvrdohlavé, nie vždy sa vie pri výbere kamarátov správne rozhodnúť. Mladý muž, ktorého si zvolila, pochádza z poprednej adventistickej rodiny, predsa však je neveriaci, z cirkvi a duchovných vecí si utahuje. Tento mladík Mery Annu podvádza, predstiera, že je iný ako v skutočnosti, len aby si získal jej srdce. Ellen Whiteová poukazuje na to, že takýto vzťah môže mať takmer hypnotický účinok, a kladie niektoré otázky zasahujúce priamo do centra tejto situácie.

Essex Junction, Vermont
22. augusta 1875

Drahá Mary Anna,

boli mi ukázané niektoré veci, týkajúce sa Teba, a ktoré sa už ďalej neodvažujem nechať si len pre seba, lebo cítim, že sa nachádzaš v nebezpečenstve. Boh Ťa miluje a dáva Ti neomylné dôkazy o svojej láske. Ježiš Ťa vykúpil svojou vlastnou krvou; čo si urobila Ty pre Neho?

Ty miluješ sama seba, rada si užívaš, zabávaš sa a máš rada spoločnosť mladých mužov, nedokážeš však rozlišovať hodnotné od bezcenného. Nemáš žiadne skúsenosti, správny úsudok a si v nebezpečenstve, že sa vyberieš takým smerom, ktorý sa ukáže ako úplne nesprávny, a že sa celkom zničíš. Dokážeš mať silnú náklonnosť, avšak Tvoja neskúsenosť môže viesť k tomu, že túto náklonnosť budeš venovať nevhodným objektom. Musíš byť ostrážitá a neriadiť sa náklonnosťami vlastnej mysle.

Moje drahé dieťa, žijeme uprostred nebezpečenstiev posledných dní. Satanovým zámerom je porušiť myseľ mládeže myšlienkami, citmi a sympatiami, o ktorých si myslia, že sú skutočnou nefalšovanou láskou, ktorej by sa nemalo prekážať a zasahovať do nej.

Toto mi bolo ukázané v súvislosti s Tvojím prípadom. Len málo vieš o tom, koľko úzkosti a aké veľké bremeno nesú Tvoji rodičia kvôli Tebe.

Svojho otca ani svoju matku si nectíš tak, ako to od Teba vyžaduje Boh. V dnešnej generácii existuje medzi deťmi ten hriech, že sú „rodičom neposlušní, nevdační, bezbožní, viac milujúci rozkoše ako milujúci Boha“. A tento stav je rozšírený do takej miery, že je predmetom proroctva ako jedno zo znamení, že žijeme v poslednej dobe.

Boh má na Teba určité požiadavky. Obdaroval Ťa životom

a zdravím, dal Ti schopnosti, rozum a súdnosť, ktoré môžeš, ak chceš, zdokonaľovať, alebo ich môžeš zneužiť tým, že svoje rozumové schopnosti podriadiš satanovi a necháš sa ovládať ním. Si zodpovedná za schopnosti, ktoré Ti Boh daroval.

Ak využiješ čo najlepšie svoje prednosti, môžeš sa pripraviť na vplyvné a zodpovedné miesto.

Vo svojom poslednom videní som videla, že mnohí mladí ľudia v Battle Creek nemajú bázeň Božiu a vôbec nie sú nábožensky založení. A je tu i ďalšia trieda tých, čo sú posmievačmi. Medzi nich patrí aj Arthur Jones. Po celý svoj život bol rebelantom. Potupil česť svojho otca i svojej matky. Opovrhoval domácimi obmedzeniami a rodičovskou autoritou a rebeloval proti nim. Nie je zmierlivý a nechce byť ovládaný. Odbojnicky duch je pre neho práve tak prirodzený ako dýchanie. Doma je hašterivý, neposlušný, neústupný, hrdý, nevďačný, a bezbožný. A takému duchu si Ty priaznivo naklonená! Svoju lásku si ochotná venovať takému chlapcovi. Zastav sa tam, kde si. Neurob v tejto veci jediný ďalší chybný krok.

Bolo mi ukázané, že Arthur pohŕda náboženstvom, že je to úbohý skeptik. Z duchovných vecí si robí žarty. Pred Tebou si nasadzuje masku, robí sa čestným, aby si udržal Tvoju priazeň, ale v skutočnosti bol celý svoj život odbojníkom doma a rebelom proti Bohu.

Nezáleží na tom, čo Ti rozpráva a ako Ťa podvádza, pretože Boh vidí, aký je v skutočnosti. Ja Ťa varujem – už viac neprechovávaj city náklonnosti voči tomuto mladíkovi. Ukonči všetky dôvernosti a úzke styky s ním. Nie je hodný Tvojej lásky. Keďže nerešpektoval a nevážil si vlastných rodičov, nerešpektoval by ani Teba.

Nesmieš tak nerozvážne nakladať s náklonnosťami svojho srdca. Si mladá a príliš dôverčivá. Ak nebudeš ostrážitejšia, istotne budeš podvedená. Boh má s Tebou zámery, ktoré sa satan snaží prekaziť. Odovzdaj sa cele, bezvýhradne Bohu, udržiavaj spojenie s nebom.

Nenechaj sa odvieť od svojho Vykupiteľa bezbožným

mladým mužom, ktorý sa posmieva zo svätých vecí. Preruš intímnosti, ktoré medzi Tebou a ním existujú, a to okamžite. Neriad sa svojimi sklonmi, ale nasleduj svojho Spasiteľa. Večný život, moje drahé dieťa, večný život Ti stojí za akúkoľvek cenu. Neobetuj ho za nejaké potešenie, rozkoš, neriad sa vlastnými pocitmi, ale odovzdaj sa Ježišovi, miluj Ho a ži na Jeho slávu.

Drž sa týchto slov, konaj podľa nich a Boh Ťa prehojne požehná. Prijmi toto pokarhanie ako od Boha, i radu, ktorú Ti dávam s láskou.

Boh Ti dáva vzácne možnosti. Využi ich. Čo najlepšie využij čas, ktorý teraz máš. Nech Tvoja duša s celou vážnosťou hľadá Boha. Poníž pred Ním svoje srdce a v prostote pokornej viery vezmi svoj kríž a svoje zodpovednosti a nasleduj svoj Vzor. Nebesia budú ešte i tak dosť lacné, získaš ich za pomerne malú cenu. Vzácny nesmrteľný život obdržia všetci, čo si zvolia cestu pokornej poslušnosti.

Zmeníš odtiaľ od základu svoj život a budeš sa snažiť poznávať Božiu vôľu? Nepremeškaj čas, v ktorom máš túto prednosť, a tu, práve tu polož všetko k Ježišovým nohám a s láskou slúž Jemu.

Kiež Ti Boh pomôže zlomiť putá, ktorými ta chce zviazať satan.

V náhlivosti, no s veľkou láskou
Ellen G. Whiteová

List 30, 1875

Tento list obsahuje niekoľko najprísnejších a najvážnejších upozornení a rád od Božieho proroka, ktoré sa nachádzajú v tejto knihe. Zdá sa, že Elizabeth má toľko osobných problémov a slabostí, že jej prípad je beznádejný. Tento list spočiatku vyznieva tak, akoby išlo o konečný Boží súd, avšak priamo uprostred všetkých tých napomenutí sa nachádzajú tieto povzbudzujúce slová:

„Nepovažujem Tvoj prípad za beznádejný; keby som ho za taký pokladala, nepísalo by moje pero tieto riadky“. Ellen Whiteová uzatvára list mocnou výzvou, aby sa Elizabeth obrátila.

Drahá Elizabeth,

bolo mi ukázané, že Ti hrozí nebezpečenstvo, že si Ťa celkom podmaní veľký nepriateľ duší. Nikdy Ti nebolo po vôli obmedzovanie, zdržanlivosť, bola si neústupčivá a vzdorovitá a spôsobila si mnoho trápenia svojim rodičom. Aj oni urobili chybu. Tvoj otec Ťa nerozumne rozmaznával. Ty si to využívala a naučila si sa úskokom a lsti. Dostala si súhlas i k tomu, čo si si nezasluhovala.

V škole si mala dobrého a šľachetného učiteľa, a predsa si bola často nazlostená, pretože si cítila určité obmedzovania. Domnievala si sa, že ako dcére seniora Coleho by Ti mal učiteľ nadržiavať a nemal by Ťa napomínať a karhať. V škole bolo s Tebou veľa problémov a neprijemností. Bola si bezočivá a spurná, chýbala Ti skromnosť a správala si sa neslušne. Bola si sebavedomá, sebecká a povýšenecká. Potrebovala si pevnú disciplínu tak doma ako aj v škole.

Získala si nesprávne informácie ohľadne stýkania sa dievčat a chlapcov a spoločnosť chlapcov Ti vyhovuje a je Ti príjemná. Poškodilo Ťa čítanie ľubostných príbehov a románov a Tvoju myseľ fascinujú nečisté myšlienky. Tvoja predstavivosť sa porušuje stále viac, pretože nemáš silu ovládať svoje myšlienky. Satan Ťa drží v zajatí a vedie tam, kam chce.

Tvoje správanie nemožno nazvať cudným, skromným alebo slušným a počestným. Nemáš v sebe Božiu bázeň. Moje drahé dievča, ak sa nezastavíš na mieste, kde si, stojí pred Tebou istá skaza. Skoncuuj so svojim snívaním vo dne, prestaň už stavať vzdušné zámky. Nerozmýšľaj už pochabo, nerozumne, zbav svoju myseľ porušených predstáv.

Ak sa budeš i naďalej oddávať márnivým predstavám a ak dovolíš, aby sa Tvoja myseľ ďalej zaoberala nečistými myšlienkami, si v určitom ohlade pred Bohom práve taká vinná, ako keby si svoje myšlienky doviedla až k činu. Bráni Ti v tom len nedostatok príležitostí.

Budeš sa musieť stať verným strážcom svojich očí, uší a všet-

kých svojich zmyslov, aby si mohla ovládať svoju myseľ a chrániť ju pred márnivými a porušenými myšlienkami, aby sa Tvoja duša zachovala nepoškvrnená.

Svoje predstavy musíš určite a vytrvalo kontrolovať, svoje vášne a sklony podriadiť rozumu, svedomiu a charakteru. Nachádzaš sa v nebezpečenstve, pretože práve zaujímaš taký postoj, že si ochotná obetovať večné záujmy na oltári vášní. Vášeň začína ovládať celú Tvoju bytosť. Je to nízka a zhubná vášeň.

Apelujem na Teba, aby si sa zastavila. Neurob už ani krôčik na ceste neústupnosti a nerestí, pretože pred Tebou leží trápenie a smrť. Ak sa nebudeš cvičiť v sebaovládani, pokiaľ ide o Tvoje vášne a sklony, istotne si získaš zlú povest, ako aj všetci, čo sa s Tebou stýkajú a sú Ti blízki. Vzniesieš potupu na svoj charakter, čo Ťa bude sprevádzať po celý Tvoj život.

Nepovažujem tvoj prípad za beznádejný; keby som ho za taký pokladala, nepísalo by moje pero tieto riadky. V Božej sile môžeš svoju minulosť napraviť a zachrániť sa. Dokonca môžeš už teraz nadobudnúť morálnu výšku, takže Tvoje meno bude môcť byť spojené so svätými a čistými záležitosťami. Môžeš sa povzniesť. Boh ti zaistil nevyhnutnú pomoc.

Tolko si myslela len na seba a na svoju parádu, že Ťa to doviedlo k takej strojenosti a márnomyseľnosti, že si sa z toho stala takmer bláznom. Máš lstivý jazyk a rada skresľuješ a prekrúcaš skutočnosti a klameš. Moje drahé dievča, keby si len mohla vstať, keby sa Tvoje driemajúce, umŕtvené svedomie dalo prebudiť. Keby si sa naučila vnímať Božiu prítomnosť a nechať sa ovládať osvieteným a bedlivým svedomím, bola by si šťastná Ty sama i Tvoji rodičia, ktorým teraz ráňaš srdce. Mohla by si sa stať nástrojom spravodlivosti tým, s ktorými sa stýkaš. Potrebuješ sa cele obrátiť, lebo inak zostaneš v zlobe horkosti a v putách neprávosti.

Myšlienky na manželstvo vyhod' zo svojej dievčenskej hlavy. V žiadnom prípade sa na to nehodiš, nie si vôbec na manželstvo pripravená. Ešte roky musíš nadobúdať skúsenosti, než budeš schopná pochopiť, aké povinnosti Ťa čakajú a aké bremená

treba niest v manželskom živote.

Môžeš sa stať rozvážnym, skromným a počestným dievčatom, avšak len s vážnym úsilím. Musíš bdieť, musíš sa modliť, musíš hľbať a rozjímať, musíš skúmať svoje pohnútky a činy. Starostlivo rozoberaj svoje pocity a svoje skutky. Vykonala by si v prítomnosti svojho otca niečo nemravného? Pravdaže nie. Avšak Ty to konáš v prítomnosti svojho nebeského Otca, ktorý je o toľko vznešenejší, ktorý je svätý a čistý. Áno, Ty si poškrvňuješ vlastné telo v prítomnosti čistých, bezhriešnych anjelov a v prítomnosti Kristovej a pokračuješ v tom bez ohľadu na svedomie, bez ohľadu na svetlo a všetky upozornenia, ktoré Ti boli dané.

Bezodkladne sa odovzdaj Kristovi. Len On sám Ťa mocou svojej milosti môže zachrániť od skazy. On sám Ti môže navrátiť a uzdraviť morálne a mentálne schopnosti. Tvoje srdce môže zobriať Božou láskou, môžeš mať jasné a zrele chápanie, osvietené, citlivé a čisté svedomie, priamu a posvätenú vôľu, ovládanú Duchom Božím. Môžeš byť takou, akou si zvolíš byť. Ak teraz urobíš čelom vzad, prestaneš robiť zlé a naučíš sa robiť dobré, tak budeš skutočne šťastná; budeš mať úspech v životných bojoch a ustaneš ku sláve a cti v budúcom živote, ktorý je lepší ako tento. „Vyber si dnes, komu budeš slúžiť“.

Ellen G. Whiteová

List v 2 T 558-565

NEPRISPÔSOBUJTE SA TOMUTO SVETU

Tí, čo nechcú padnúť za obeť satanovým nástrahám, musia dobre strážiť vchod do svojej duše; musia sa vyhýbať všetkému, čo vyvoláva nečisté myšlienky, nech už je to čítanie, alebo počúvanie. Mysel nesmie byť ponechaná, aby sa náhodne zaoberala každou vecou, ktorú jej vnukne nepriateľ duší. Srdce musí byť verne na stráži, lebo vonkajšie zlá prebudia zlo v duši a duša upadne do tmy. (AA 518)

Tí, ktorí chcú mať múdrosť od Boha, musia sa stať analfabetmi v poznaní hriechov našej doby. Musia zatvárať oči, aby nevideli zlo a neučili sa mu. Musia si zapchať uši, aby nepočuli to, čo je zlé, a aby nezískali vedomosti, ktoré by poškvrnili čistotu ich myslenia a jednaní. A musia strážiť svoj jazyk, aby nehovorili skazene a aby v ich ústach nebola nájdená leš. (AH 404)

Boh nám prikázal, aby „tí, ktorí patria Kristovi, ukrižovali svoje telo aj s jeho vášňami a žiadosťami“. Ako to dokážeme? Máme si snáď pôsobiť fyzickú bolesť? Nie. Máme však umrtvovať pokušenia k hriechu. Musíme zapudzovať zlé myšlienky a svoju myseľ uprieť na Krista. Všetky nízke živočíšne sklony musia byť podriadené vyšším silám duše. Hlavné slovo má mať Božia láska. Kristus sa nemôže s nikým deliť o trón v našom srdci. Svoje telá musíme považovať za Jeho vykúpené vlastníctvo. Údy tela sa majú stať nástrojmi spravodlivosti. (AH 127. 128)

PORNOGRAFIA A TVOJA MYSEĽ

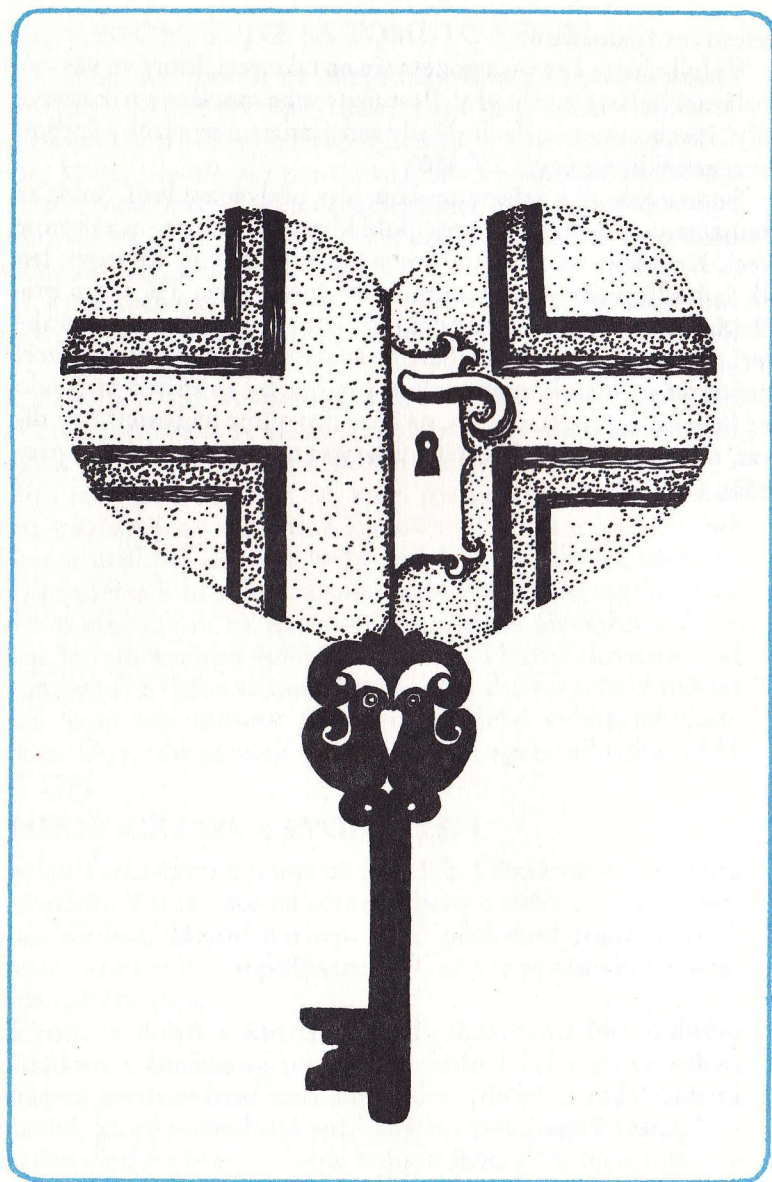
Mladí ľudia často dychtia po knihách. Čítajú všetko, k čomu sa dostanú. Vzrušujúce milostné príbehy a nečisté obrázky pôsobia zhubne. Mnohí horlivo čítajú pochybné romány a ich obrazotvornosť je tým poškvrnená. Často sa predávajú vyobrazenia nahých žien.

Žijeme v dobe, v ktorej prevláda skazenosť. Nevhodným pohľadom a čítaním sa podnecuje žiadosť očí a nízke vášne. Zvrátená predstavivosť zasa kazí srdce. Mysel sa rada zaoberá výjavmi, ktoré prebúdzajú zmyselnosť a ponížujúce vášne. Nemravné mrzké obrazy, živé bujnu fantáziou, ničie mravy a zvedeným, očareným ľuďom pripravujú pôdu pre holdovanie

telesným žiadosťiam.

Vyhýbajte sa čítaniu a pozeraniu na také veci, ktoré vo vás vyvolávajú nečisté myšlienky. Pestujte v sebe morálne a rozumové sily. Nech sa tieto ušľachtilé sily nezvrátia a nezoslabnú četbou bezcennej literatúry. (2 T 410)

Satan zostúpil s veľkou mocou, aby podvádzal ľudí. Snaží sa zaujať myseľ a predstavivosť pohľadom na nečisté, nezákonné veci. Kresťania sa charakterom stanú podobnými Kristovi, len ak sa budú pridržiavať svojho božského Vzor. To, s čím prichádzajú do styku, má pretvárajúci vplyv na ich život a charakter. Čítala som o istom maliarovi, ktorý sa ani na chvíľu nechcel nepozreť na nedokonajú maľbu, pretože by to rušivo vplývalo na jeho oči a predstavy. To, na čo si dovoľíme najčastejšie sa dívať, najviac myslieť, do určitej miery sa na nás automaticky prenáša. (RH 24. mája 1887)

Šiesta časť

Sexuálna zodpovednosť

SEXUÁLNA ZODPOVEDNOSŤ MLADÝCH KRESŤANOV

Ak odovzdávame všetky svoje sily Bohu, veľmi sa zjednodušia naše životné problémy. Zoslabia sa a skrátia tisíce našich zápasov s vášňami nášho prirodzeného srdca. (MYP 30)

Láska mladistvých má byť rodičmi obmedzovaná až dovtedy, kým nedosiahnu postačujúci vek a nenadobudnú určité skúsenosti, a kedy už je rozvinutá schopnosť čestnej a bezpečnej lásky. (MYP 452)

Milí mladí priatelia, stačí, aby ste len chvíľu rozsievali kúkol a jeho zber vám strpčí celý váš ďalší život. Jediná bezmyšlienkovitá hodina, jedno podľahnutie pokušeniu môže dať celému vášmu životu nesprávny smer. Máte len jednu mladosť, tak ju dobre využite.

Keď už raz prekročíte hranice a dostanete sa na zakázané územie, nikdy sa nemôžete vrátiť späť a napraviť svoje chyby. Ten, kto sa odmieta spojiť s Bohom a sám vstupuje svojvoľne na cestu pokušenia, istotne padne. Boh skúša každého mladého človeka. (4T 622. 623)

Hriechom dnešnej doby je zmyselnosť. Náboženstvo Ježiša Krista umožňuje kontrolu nad každým druhom nezákonnej slobody a takto nadobudnuté morálne sily v človeku kontrolujú každú myšlienku, každé slovo a čin.

Na perách pravého kresťana nebude nájdená lešť. Pravý kresťan nebude v mysli prechovávať nečisté myšlienky, nevyriekne ani jediné slovo, ktoré by prebúdžalo ponížujúcu zmyselnosť, nevykoná nič, čo má čo i len tvárnosť zlého.

Neskúšaj, až nakoľko si môžeš dovoliť bez nebezpečia chodiť pri okraji priepasti, nezahrávaj si s tým. Vyhni sa hneď na začiatku prístupu k nebezpečenstvu. S večnými záujmami duše sa nemožno zahrávať. Tvoj charakter je tvojím kapitálom. Chráň si ho ako zlatý poklad. Mravnú čistotu, sebauctu, silu odolávať zlému treba cieľavedome a vytrvale pestovať a chrániť.

(MM 142. 143)

Každú poškvŕňujúcu vášeň musíme držať pod kontrolou Božím Duchom usmerneného rozumu skrze milosť, ktorú Boh v hojnosti udeľuje každému, kto je v núdzi. Človek však nesmie okolnosti zariadiť tak, aby sa dostal do pokušenia, nesmie dať iným príležitosť, aby si o ňom mysleli, že je vinný svojou neopatrnosťou. (List 18, 1891)

Po celý život musí človek držať pevnú stráž nad svojimi náklonnosťami a vášňami. Existuje tu vnútorná porušenosť človeka, sú tu i vonkajšie pokušenia a všade, kde postupuje Božie dieło dopredu, sa satan snaží zariadiť okolnosti tak, aby pokušenie pôsobilo na dušu podmaňujúcou mocou. Ani chvíľku nie sme bezpeční; len vtedy sme v bezpečí, keď sa spoliehame na Boha a svoj život máme skrytý s Kristom v Bohu. (SDA Bible Commentary, 2, 1032)

William je zrejme celkom očarený svojím dievčaťom Karlou. V tejto sérii listov vidíme, že sa s. Whiteová snaží čo najviac Williamovi priblížiť a preniknúť do jeho problematiky. Karla bola iniciátorkou priateľstva, ktorému venovali všetky svoje sily a pozornosť. Tento ich vzťah ďaleko prekročil hranicu toho, čo je správne a slušné, a konajú i také veci, ktoré sú, ako hovorí s. Whiteová, vyhradené len pre manželstvo.

Takýto vzťah ohrozuje v budúcnosti užitočnosť tak Williama ako aj Karly. S. Whiteová nalieha, aby sa buď rozišli alebo uzavreli manželstvo, aby si nepokazili svoju povesť a neznevážili svoje svedectvo ako kresťania.

List č. 1

Ballardvale, Mass.

August 1879

Milý William,
vhádzam do svojho stanu s bolesťou v srdci a chcem ulaviť svojej myslí tým, že Ti napíšem o niektorých veciach, ktoré mi boli ukázané vo videní.

Pán mi ukázal, že Tvoj vzťah ku Karle Ti vôbec morálne neprospieva a duchovne Ťa neposilňuje. Urobil si niekoľko chabých pokusov vymaniť sa z jej spoločnosti a rozísť sa s ňou, no čoskoro si jej opäť začal venovať pozornosť, niekedy zasa urobila prvý krok k návratu ona, a Ty si sa nechal znova zaslepiť.

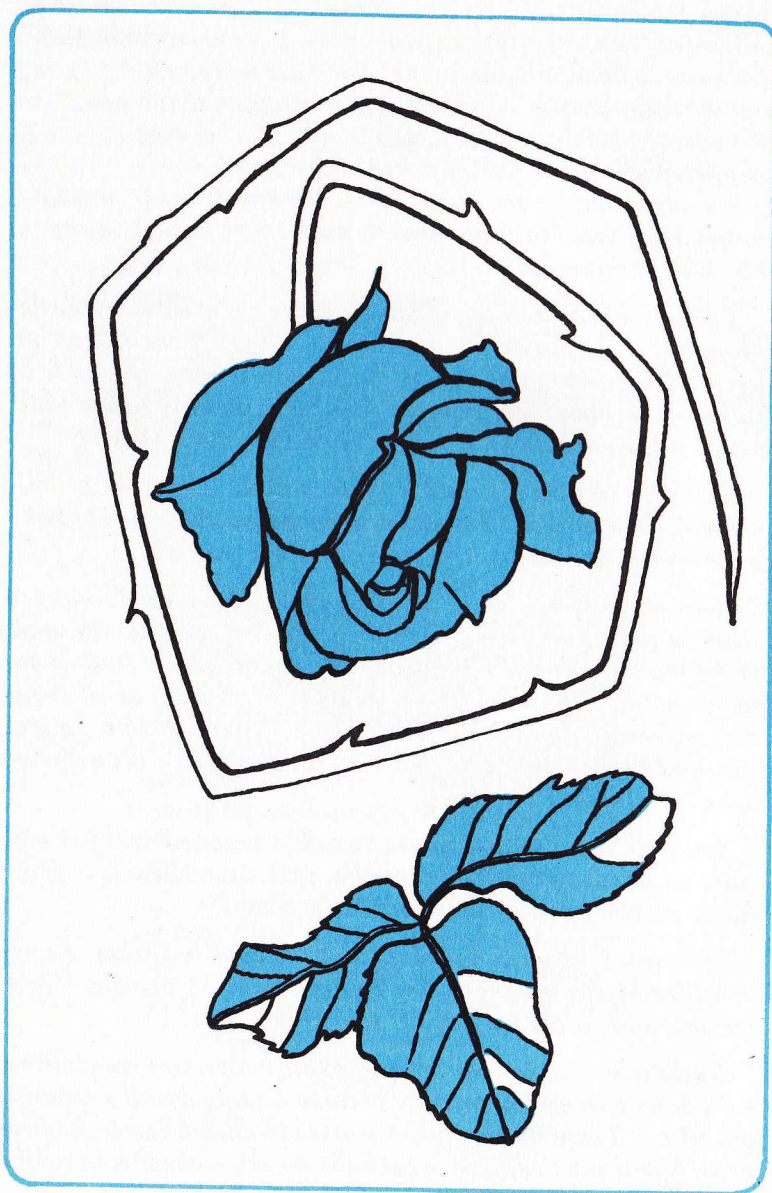
Takmer celé noci si strávil v jej spoločnosti, lebo ste boli obaja očarení. Ona tvrdí, že Ťa miluje, ale nepozná, čo je to čistá láska z úprimného srdca.

Bolo mi ukázané, že si fascinovaný, zvedený a oklamáný, a satan sa raduje, že tá, ktorá nemá jedinu črtu charakteru takú, že by mohla vytvoriť s Tebou šťastné manželstvo a šťastný domov, má na Teba taký vplyv, že by si sa odvrátil aj od svojej matky, ktorá Ťa miluje trvalou láskou. V mene Božom Ťa prosím, buď prestaň dvoriť Karle, alebo sa s ňou ožeň – ale neprivádzaj do potupy Božie veci.

Šiel si svojou vlastnou cestou bez ohľadu na následky. Tvoje srdce sa búrilo proti Tvojej matke, pretože nedokázala prijať Karlu a nesúhlasila s Tvojím vzťahom k nej.

Dôvernosť, ktorá sa vyvinula medzi Tebou a Karlou, Ťa neprivádza bližšie k Pánovi, ani Ťa neposväcuje v pravde. V spoločnosti tohto dievčata riskuješ svoj večný život.

Karla očakáva, že svoj vzťah zavýšite uzavretím manželstva, a Ty si jej k tomu dal príčinu, pretože si sa jej dvoril a venoval pozornosť. Tvoje šťastie v prítomnom i budúcom živote je ohrozené. Splnil si jej záludné a pochabé prosby a držal si sa svojho

úsudku, ktorý Ťa neurobil dôslednejším krestanom ani vernejším a poslušnejším synom. Ak Ti je príjemné ovzdušie, ktoré ju obklopuje, ak ona splňa Tvoje predpoklady a predstavy o manželstve, v ktorom máš s ňou tvoriť jednu rodinu a stáť v jej čele, ak s chladnou hlavou a rozvážnym úsudkom vo svetle danom od Boha prídeš k záveru, že jej príklad je hodný nasledovania, tak sa s ňou radšej ožeň, aby si mohol byť v jej spoločnosti a mohli ste sa k sebe správať tak, ako môžu len manželia.

Vaše činy a slová sú urážkou Boha. Boží anjeli zaznamenávajú Vaše slová a skutky. Obdržal si svetlo, ale si sa podľa neho neriadil. Tvoje konanie hanobí Božiu vec. Tvoje správanie je neprístojné a nekresťanské. Vtedy, keď ste mali už dávno spať, boli ste spolu a objímali ste sa skoro celú noc. Boli Vaše myšlienky čistejšie, svätejšie, vznešenejšie a ušľachtilejšie? Uvedomovali ste si jasne, že vašou prvoradou povinnosťou je väčšia láska k Bohu a pravde?

*Tvoja priateľka
Ellen G. Whiteová*

12. januára 1880

Milý William,

dnes ráno som vstala veľmi skoro. Nemám pokojnú myseľ, pretože sa zaoberám Tebou. Bol mi ukázaný Tvoj prípad. Nebeská kniha sa otvorila a čítala som v nej záznamy o Tvojom živote.

Sám si si spôsobil trpké chvíle tým, že si dôveroval vlastnému úsudku, šiel si podľa svojej múdrosti, zavrhol si Boží hlas, pohrdol si varovaním a radami Jeho služobníkov a tvrdohlavo si sa držal svojich zhubných ciest. Poškvrnil si cestu pravdy. Duše, ku ktorých spásu si mohol byť nástrojom, sú stratené.

Mohla by som Ti v tejto súvislosti napísať omnoho viac, ale nateraz to stačí. Bola som veľmi vďačná, keď som sa prebrala z videnia a zistila, že to nie je priama skutočnosť, že čas skúšky ešte trvá. Teraz Ťa vyzývam, aby si sa poponáhlal a prestal s vecami, ktoré majú neblahé večnostné dôsledky.

Uspokojuješ sám seba, že si čestný, ale nie je to pravda. Svojím správaním sa ku Karle si sa zamotal a stále viac sa zamotávaš do retazí, ktoré Ťa držia v skutočnom a najväčšom otroctve. Boží hlas si zavrhol, poslúchol si hlas satanov. Konáš ako človek pozbavený zmyslov. A kvôli čomu? Kvôli dievčaťu bez zásad, bez jedinej skutočne vzácnej črty charakteru, pyšnému, výstrednému, svojhlavému, neposvätenému, netrpezlivému, tvrdohlavému, bez prirodzenej náklonnosti, impulzívnemu. Keby si sa od nej celkom odpútal, mala by aj ona lepšiu možnosť vidieť, aká je, a pokoriť svoje srdce pred Bohom.

Vždy je to kritické obdobie v živote mladého človeka, keď je oddelený od vplyvu domova a múdrych rád, keď sa dostáva do nového prostredia a podstupuje nové skúšky. Ak sa taký človek dostane do nebezpečnej situácie nie svojou vinou alebo vlastným rozhodnutím, a ak sa pritom spolieha na Boha, že mu dá silu,

ak prechováva vo svojom srdci Božiu lásku, Boh, ktorý ho do tejto skúšky postavil, ho aj ochráni od toho, aby pokušeniu podľahol.

Aký je rozdiel medzi Jozefovým prípadom a prípadmi mladíkov, ktorí sa zjavne prebývajú priamo na nepriateľské územie, pričom sa vystavujú prudkým satanovým útokom?

Boh požehnal Jozefovi, takže sa mu darilo. Avšak uprostred jeho blahobytu prichádza najväčšie nebezpečenstvo. Manželka jeho pána je žena uvoľnených mravov a chce usmerniť Jozefove kroky do záhuby. Vzdá sa Jozef svojho ušľachtileho charakteru, svojej čistej morálky kvôli zvodom nejakej skazenej ženy? Bude pamätať, že Božie oko ho vidí?

Je málo nebezpečnejších a osudnejších pokušení pre mladých mužov, než je pokušenie k zmyselnosti a žiadne iné pokušenie, ak mu podľahnú, nezničí do takej veľkej miery ich telo i dušu pre súčasnosť i pre večnosť. Celá Jozefova budúcnosť závisela na jeho rozhodnutí v kritической chvíli. Jozef pokojne pohliadne k nebu o pomoc, svoje voľné vrchné rúcho zanechá v rukách pokušiteľky, a zatiaľ čo jeho oči žiaria pevným rozhodnutím namiesto nesväťou vášňou, zvolá: „Ako by som mohol vykonať takú veľkú nešľachetnosť a zhrešiť proti Bohu?“ Víťazstvo je dobyté, Jozef uniká z miesta pokušenia a je zachránený.

Mal si príležitosť dokázať, či je Tvoje náboženstvo praktickou skúsenosťou. Pred zrakom Božím a pred svätými anjelmi si si dovolil vykonať to, čo by si si nikdy nedovolil pred svojimi známymi. Skutočné náboženstvo sa týka každej myšlienky, preniká do všetkých tajných myšlienok srdca, do všetkých pohnútok konania, ovplyvňuje i objekt lásky a spôsob vyjadrenia náklonnosti, zasahuje celý náš život. „Ty, Bože, ma vidíš“, nech je heslom a strážcom nášho života. Prijmi tieto ponaučenia. Musíš sa ešte veľa učiť. Nech Ti v tom Boh pomôže.

Ellen G. Whiteová

List č. 3

Ellen G. Whiteová
9. septembra 1880

Milý William,

mám hlboký záujem na tom, aby si túto poslednú výzvu nebral tak ľahostajne ako tie predchádzajúce. Toto je už posledné upozornenie; ak sa podľa neho nezariadiš, už iné nedostaneš.

Teraz sa ukáže, či zostaneš i naďalej zaslepený, ako predtým, a či Karla po svojom vyznaní bude robiť to isté, čo predtým. Bolo mi ukázané, že jej dráha je takáto: otvorene vyzná svoje nesprávne počínanie a potom sa bude znova snažiť získať Tvoje sympatie tým najpatetickejším spôsobom, a to v listoch i rozhovoroch. Znova Ťa k sebe pritiahla, súciteľ si s ňou, a tým si ju len povzbudil. Bol si taký slabý, tak úplne zaslepený, že si sa zase chytil do pasce a zaplietol sa ešte pevnejšie, než kedykoľvek predtým.

Vo videní som Ťa videla v jej spoločnosti mnoho hodín v noci. Ty vieš najlepšie, ako ste ten čas spolu strávili. Pýtal si sa ma, či si prestúpil niektoré Božie prikázanie. Ja sa však pýtam Teba: A neprestúpil si? Ako ste trávili noc čo noc hodiny, ktoré ste boli spolu? Bolo Vaše postavenie, postoje a prejavy také, že by ste chceli, aby boli presne zaznamenané v nebeských knihách? Videla a počula som také veci, ktoré anjelov veľmi zarmútili.

Žiadny mladý muž, kým nie je ženatý, by sa nemal správať tak, ako Ty ku Karle. Bola som veľmi prekvapená, že si si toto tak zreteľne neuvedomoval. Píšem Ti s celou vážnosťou, aby si sa viac nezahrával s pokušením. Okamžite skoncuuj s týmto očarením, ktoré na Teba dolahlo ako zlý sen! Ak Ti záleží na Božej priazni, odpútaj sa od Karly teraz a navždy.

Tvoj spôsob jednania postačuje na to, aby zničil dôveru k Tebe ako čestnému človeku a kresťanovi. Keby si nebol očarený satanskou mocou, nekonal by si tak. Teraz však pochybujem, či zme-

níš svoje počínanie. Poznám moc, ktorá Ťa drží v zajatí, a chcem, aby si o tom vedel a videl to skôr, než bude príliš neskoro. Zmeniš teraz svoj život od základu, prerušíš všetky styky s Karlou? Urobí ona to isté zo svojej strany? Ak by to neurobila, okamžite sa zoberte a nerobte už viac hanbu sebe i Božej veci.

Zjavne si zlyhal takmer v každom ohľade. Teraz sa snaž získať v ďalšom živote späť to, čo si stratil. Nech sú v nebeských knihách záznamy o tom, že si zmenil svoje počínanie.

Nech Ťa Boh požehná.

Ellen G. Whiteová

Milý William,

mám radost, že som od Teba dostala list. Teším sa z toho, že si sa rozhodol nepokračovať tou cestou, ktorou si išiel, že sa chceš dokázať a odčiniť vplyv, ktorý si mal. Som rada, že aj Ty to tak vidíš. Píšem Ti veľmi presvedčivo a jasne, lebo tak mi bola záležitosť ukázaná. Môj veľký záujem o Tvoju dušu ma núti opísať Tvoj prípad tak, ako mi bol ukázaný – ako veľmi nebezpečný. Pre Teba to nebude ľahké vidieť to tak isto, ale vo sne si minulú noc hovoril matke: Ak je to naozaj takto, potom nemá zmysel, aby som sa snažil, lebo aj tak zlyhám.

Ja som Ti povedala: William, ak sa budeš snažiť so všetkou vytrvalosťou a rozhodnosťou zvrátiť svoje kroky a vyslobodiť sa zo satanovej pasce, vymaníš sa z otroctva a budeš slobodným človekom. Bude to vyžadovať silnú vôľu v Ježišovej moci zlomiť silu zvyku, zbaviť sa nepriateľa duší, ktorého si tak dlho hostil vo svojom srdci. Vymeň hostí a dovoľ Ježišovi, aby vstúpil do chrámu Tvojej duše. On sa však nedelí o srdce so satanom. I teraz, za takejto situácie, keď to zašlo až tak ďaleko, môžeš vynaložiť rozhodné úsilie, nie však vo svojej vlastnej sile, ale v moci Ježišovej.

Otvor Bohu svoje srdce, vyznaj a zanechaj tie veci, ktoré Ťa oddelili od Boha. Toto dielo pokánia musíš začať u svojej matky. Ak to neurobiš, nikdy neprideš k svetlu. Nevynechaj nič, čo môžeš urobiť, aby si napravil zlo, lebo teraz si sa dostal do krízy.

Dolaňnú na Teba skúšky, Boh Ťa vyskúša. Ak z nich vyjdeš ako čisté zlato, Boh Ťa bude môcť použiť. Nebuď slabý vo viere, ale pevne ver! Tvoja skúška nebude nateraz radostná, skôr bolestná, ale nakoniec prinesie pokojné ovocie spravodlivosti. „Lebo koho miluje Pán, toho prísne vychováva, a švihá každého, koho prijíma za syna. Vytrvajte, aby vás vychoval. Ako so synmi

zachádza Boh s vami. Veď kdeže je syn, ktorého by otec nevychovával?“ (Žid 12,6.7)

Tvoje kroky teraz musia smerovať hlboko do údolia poníženia. Domnieval si sa, že stojíš pevne a dokážeš sa udržať. Ale Tvoje minulé skúsenosti i terajšia situácia Ti jasne ukazujú, aký je človek porušený a skazený, keď odíde od Boha.

Drahý chlapče, pre Krista Ťa prosím, nedaj sa viac oklamať vo svojom ďalšom počínaní. Konaj tak ako pre večnosť. Nerad' sa sám so sebou, ale nech sa Tvoje srdce zlomí pred Bohom, aby ten kameň nepadol na Teba a nerozdrvil Ťa na prach.

Čo Ti mám ešte povedať? Čo viac môžeš urobiť? Chcem, aby si bol spasený. Chcem, aby si pred Bohom stál dokonalý.

Tvoja milujúca
Ellen G. Whiteová

List 50, 1880

ZAHRÁVANIE SI SO SRDCAMI

Ten, kto si zahráva s ľudskými srdcami, dopúšťa sa v očiach svätého Boha veľkého zločinu. A predsa mnohí preukazujú mladým ženám priazeň, pôsobila na ich city a potom idú svojou cestou a zabudnú na svoje slová a na ich účinok. Upúta ich nová tvár a opakujú tie isté slová a ďalšiemu dievčaťu venujú rovnakú pozornosť.

Tento sklon sa prejaví i v manželstve. Manželský zväzok nespôsobí automaticky ustálenie vrtkavej mysle a nestálej povahy, kolísavý a nestály človek sa nemusí zmeniť a stať sa zásadným. Títo ľudia sa unavia jednotvárnosťou a ich neposvätené myšlienky sa prejavia v neposvätených činoch. (AH 57)

Dnešné vydaté i slobodné ženy často nie sú také zdržanlivé, ako je nutné. Povzbudzujú slobodných i ženatých mužov k rôznym pozornostiam a tí, ktorí nemajú dostatok mravnej sily, sa dostanú do pasce. Keby sa žena správala zdržanlivo a slušne, neprebúdzali by sa u mužov rôzne zlé myšlienky.

Nejednému zlu sa možno vyhnúť, ak budú ženy ohľaduplné, zdržanlivé, cudné, ak nebudú prijímať neprípustné pozornosti, ale si zachovajú vysokú mravnú úroveň a patričnú dôstojnosť. (AH 331.332)

Ženy príliš často mužov pokúšajú a zvädzajú. Pod určitými zámienkami si podvodne získajú pozornosť slobodných i ženatých mužov a zvädzajú ich tak dlho, až kým neprestúpia Boží zákon, ich užitočnosť je zruinovaná a ich duša sa ocitne v nebezpečenstve.

Či nemá žena, ktorá vyznáva pravdu Božiu, držať nad sebou pevnú stráž, aby ani v najmenšom nepovzbudzovala mužov k neprípustným dôvernostiam? Ženy by mohli zavrieť nejedny dvere pokušenia, keby boli v každom čase prísne zdržanlivé a vedeli sa vhodne a slušne správať. (5T 596.602)

Janet je impulzívna a hrozí tu nebezpečenstvo, že urobí také rozhodnutia, ktoré negatívne ovplyvnia jednak jej vlastný život, ale i jej svedectvo iným. Ellen

Whiteová ju vyzýva, aby dala na prvé miesto školu, aby sa tak mohla pripraviť na život užitočný pre Boha. Určitý čas pracovala Janet v domácnosti Ellen Whiteovej, a tak sa navzájom osobne dobre poznali.

Hastings, Nový Zéland
13. septembra 1883

Drahá Janet,

dnes ráno som sa zobudila veľmi skoro, už o tretej hodine. V noci som s Tebou viedla vážny rozhovor a hovorila som Ti: „Janet, Pán má pre Teba prácu, ktorú máš vykonať!“ Poukázala som Ti na nebezpečenstvá Tvojho minulého života.

Pocítila som na svojich pleciach bremeno zodpovednosti za Tvoju dušu. Si v nebezpečenstve, že ak sa budeš riadiť svojím pudom, vykonáš žalostný a hrubý omyl vo svojom živote. Boh Ťa zachránil od toho, aby si ustúpila do manželstva s takými ľuďmi, ktorí by Ťa nijako nemohli urobiť šťastnou, ktorí mali skazené mravy, ktorí by Ťa uväznili do satanovej pasce, s ktorými by si bola v živote nešťastná a obrozila by si svoju dušu. Či Ti nestačia tieto minulé lekcie? Celkove príliš ľahkomyselne zachádzaš so svojou náklonnosťou a keby si mala konať sama a podľa svojho pudu, urobila by si chybu, ktorá by Ťa sprevádzala po celý život. Nepredávaj sama seba na trhu s lacným tovarom.

Musíš byť obozretná a nesmie Ti byť jedno, s kým sa stýkaš. Aby si mohla konať svoj diel v službe Bohu, musíš napredovať a čo najviac sa cvičiť v intelektuálnom raste. Aby si bola dobrým Božím pracovníkom, potrebuješ mocný, výrazný symetrický rozvoj duševných schopností, vybraný, kresťanský, mnohostranný rozvoj vzdelanosti.

Musíš zvážiť každý svoj krok vo vedomí, že nie si sama svoja, ale že si kúpená za veľkú cenu. Píšem Ti teraz a čoskoro Ti napíšem opäť. Stále mám totiž pred očami chybu Tvojho minulého života a neodvažujem sa nechať si pre seba tie najvážnejšie a najnaliehavejšie prosby, aby si sa prísne držala kázne a chovala sa disciplinovane.

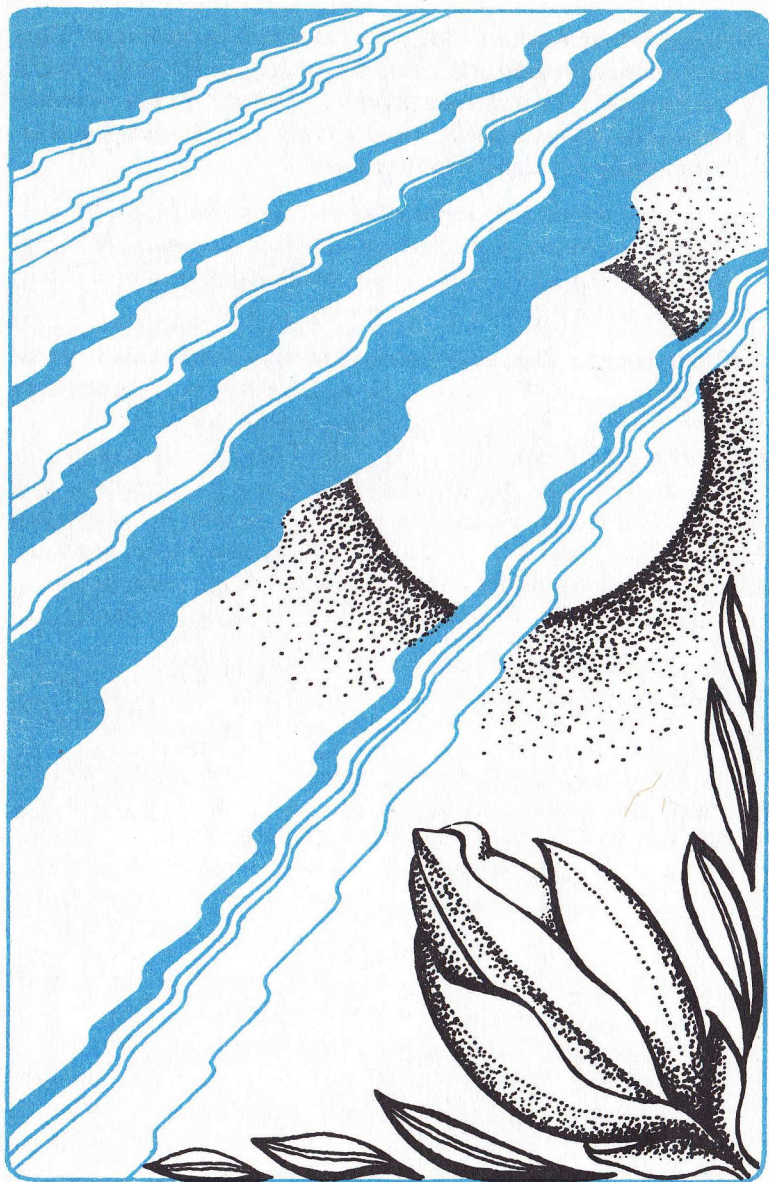
Teraz prežívaš študentské roky; nech sa Tvoja myseľ zaoberá

duchovnými predmetmi. Boč od každej sentimentálnosti. Žiješ teraz v období formovania charakteru. Nič, čo by mohlo znížiť Tvoje najvyššie, najsvätejšie záujmy, zmenšiť Tvoju účinnosť v príprave na konanie diela, ktoré Ti určil Boh, nemožno pokladať za malicherné alebo bezvýznamné.

Je Tvojou povinnosťou zbaviť sa každej nežiadúcej črty charakteru, aby si mohla byť v Ježišovi Kristovi dokonalá. Máš rôzne sklony a treba, aby si ich neustále strážila, aby si svoju náklonnosť nevenovala bezcenným objektom.

Kužitočnosti a službe sa charakter formuje študovaním života a charakteru Ježiša Krista, ktorý je naším vzorom. V tomto smere nikdy nemôžeš byť príliš starostlivá a príliš dôkladná. Nech sa nachádzaš kdekolvek, snaž sa o to, aby Tvoj vplyv mal taký charakter, že by si bola pre druhých pomocou a požehnaním. Boh má pre Teba prácu. V žiadnom prípade si nevloď krk do jarma, ktoré Ťa bude odierať po celý život. Buď čestná k sebe, buď čestná a verná Bohu a budeš u Boha v priazni, čo má omnoho väčšiu cenu ako sám život. Prosím Pána, aby Ťa hojne požehnal.

Ellen G. Whiteová
List 23, 1893

Siedma časť

Tieň nad hniezdom

TIENĽ NAD HNIEZDOM

Srdce túži po ľudskej láske, ale táto láska nie je dosť silná, nie je dosť čistá ani dosť dokonalá, aby mohla nahradiť lásku Ježišovu. Manželka môže jedine vo svojom Spasiteľovi nájsť múdrosť, silu a ochotu čeliť starostiam, zodpovednostiam a zármutkom každodenného života. On by mal byť pre ňu silou a Vodcom. Predtým, ako sa žena odovzdá nejakému zemskejmu priateľovi, mala by sa odovzdať Kristovi, a nemala by vstupovať do takejho vzťahu, ktorý by tomu odporoval.

Tí, čo chcú nájsť pravé šťastie, musia obdržať požehnanie nebies na všetko, čo vlastnia, a na všetko, čo konajú. Mnoho srdc a domovov je nešťastných preto, lebo neposlúchajú Boha. Moja sestra, aby si nemala domov, nad ktorým stále visia tieň, nevstup do manželstva s mužom, ktorý je Božím nepriateľom.

Spojiť sa s neveriacim znamená vlastne vstúpiť na pôdu satanovu. Zarmucuješ tým Ducha Božieho a pripravuješ sa o Jeho ochranu. Môžeš si dovoliť bojovať proti takej hroznej prevahe v boji o večný život? (5T 362 – 365)

„Keď sa dvaja z vás zhodnú na zemi o akejkoľvek veci, za ktorú by prosili, stane sa im od môjho Otca, ktorý je v nebesiach.“ Avšak aký to neobyčajný pohľad! Jeden z tých, čo sú tak úzko spojení, sa zúčastňuje pobožností, kým ten druhý je ľahostajný a bez záujmu o duchovné veci; jeden hľadá a snaží sa ísť po ceste do večného života a ten druhý kráča po širokej ceste smrti. (4T 507)

MÔŽU ÍSŤ DVAJA SPOLU BEZ TOHO, ŽE BY SA ZHODLI?

Boli mi ukázané prípady takých ľudí, ktorí vyznávajú, že veria Božej pravde a ktorí urobili veľkú chybu tým, že vstúpili do manželstva s neveriacimi. Dúfali, že neveriaca strana prijme pravdu; no títo neveriaci, keď už majú to, čo chceli, ešte viac sa vzdialia od pravdy ako predtým. A potom sa začne ľstivá práca,

neprestajné úsilie zo strany nepriateľa, aby toho veriaceho odtiahol od viery.

Mnoho ľudí dnes stráca záujem a dôveru v pravdu, pretože pripustili, aby sa dostali do úzkeho spojenia s neveriacim. Dýchajú ovzdušie pochybovania a nevery. Vidia neveru, počujú o nej, až nakoniec ju začnú v sebe prechovávať. Niektorí snád majú silu a odvahu odporovať týmto vplyvom, no v mnohých prípadoch je viera postupne podkopávaná, až nakoniec celkom zničená.

Satan dobre vie, že pre mnohých mladých ľudí sa končí história ich náboženskej skúsenosti a prospernosti v tú hodinu, keď uzatvoria manželstvo s neveriacim. Pre Krista sú stratení. Snád ešte určitý čas sa budú snažiť žiť kresťanským životom, avšak proti všetkým ich snahám bude stáť silný vplyv opačného smeru. Kedysi s nadšením a radosťou hovorili o svojej viere a nádeji, no teraz sa nechcú o tomto predmete ani zmieniť, pretože vedia, že ten, s ktorým spojili svoj osud, nemá o to ani najmenší záujem. Výsledkom je, že viera vo vzácne pravdy postupne v srdci odumiera.

Veriaca strana začne dôvodiť, že v tomto novom vzťahu sa musí svojmu vyvolenému partnerovi v niečom prispôbiť. Postupne začne praktizovať svetské zábavy. Spočiatku síce pociťuje k takému spôsobu života veľký odpor, no postupne stále viac a viac stráca záujem o pravdu a vieru vystriedajú pochybnosti a nevera.

Čo má robiť kresťan, keď sa dostane do situácie, v ktorej má byť vyskúšaná stálosť jeho náboženských zásad? S nasledovniahodnou pevnosťou – rozhodnosťou by mal úprimne povedať: „Chcem byť statočným a poctivým kresťanom. Verím, že siedmym dňom v týždni je biblická sobota, deň odpočinku. Naša viera a naše zásady stoja proti sebe, vedú rôznymi smermi. Nemôžeme byť spolu šťastní, pretože ak sa ja budem snažiť stále lepšie poznávať Božiu vôľu, budem sa stále viac vzdalať od sveta. Ak ty aj naďalej nebudeš vidieť žiadnu krásu v Kristovi, ak ťa nebude pravda priťahovať, budeš milovať svet, ktorý ja nemôžem milovať a ja budem milovať veci Božie, ktoré ty nenávidíš.“

Ty nebudeš šťastný, budeš žiarliť na lásku, ktorú mám k Bohu a ja budem stáť vo svojej viere sama. Ak však zmeníš svoj postoj, ak tvoje srdce odpovie na Božie požiadavky a naučíš sa milovať môjho Spasiteľa, tak sa náš vzťah môže obnoviť“.

Veriaci takým spôsobom prináša pre Krista obeť, s ktorou súhlasí jeho svedomie a ktorou dokazuje, že si cení večný život natoľko, že by neriskoval jeho stratu. Uvedomuje si, že urobí lepšie, ak vôbec nevstúpi do manželstva, ako keby mal svoj život spojiť s niekým, kto dáva prednosť svetu pred Ježišom.

Či môže ten, kto usiluje o Božiu slávu, česť, nesmrteľnosť, večný život, vytvoriť zväzok s tým, kto odmieta postaviť sa do radov nasledovníkov Ježiša Krista? Či môžeš ty, ktorý vyznávaš, že si si vybral za svojho Majstra Krista a že Ho budeš poslúchať vo všetkom, spojiť svoje záujmy s tým, kto sa nechá viesť kniežatom temnosti? „Či môžu ísť dvaja spolu bez toho, že by sa zhodli?“

Stovky ľudí obetovali Krista a stratili nebesia v dôsledku toho, že sa zosobášili s neobráteným človekom. Je to možné, že láska a priateľstvo Kristovo má pre nich takú malú cenu, že dajú prednosť spoločenstvu smrteľníka? (4T 504 – 507)

List adresovaný Rose sa zaoberá snád najnebezpečnejším problémom mladých žien – otázkou uzavretia manželstva s neveriacim mužom. Toto je určite jedna z najvážnejších otázok, od ktorých závisí, či bude kresťanské manželstvo šťastné. Každé dievča by sa malo vážne zamyslieť nad radou, ktorú Ellen Whiteová dáva Rose: „nepočúvať na nijaké sľuby“. Rozhodnúť sa pre Krista a duchovné veci je potrebné ešte pred uzavretím manželstva, nie až potom. „Je to otázka života a smrti“, ako to píše Ellen Whiteová v tomto liste.

Kodaň, Dánsko
3. júna 1887

Drhá Rose,

dopočula som sa, že sa mieniš vydať za muža, ktorý nie je veriaci. Nemôžem Ti napísať dlhý list, ale musím Ti povedať, že ak vykonáš tento krok, odchýliš sa od toho najjasnejšieho príkazu Božieho slova a nemôžeš očakávať alebo dožadovať sa Božieho požehnanie pre také spojenie. Všetky Božie zaslúbenia sú podmienené poslušnosťou voči Nemu.

Satan je pripravený zaslepiť myseľ a dušu človeka, aby jednal priamo proti výslovnej Božej vôli, a tak ho odlúčiť od Boha. Kládie mu do cesty pokušenia a získava kontrolu nad jeho myslou a náklonnosťami srdca. Satan má v úmysle odvieť dušu od jediného Všemohúceho Radcu a dosiahnuť to, aby ich presvedčili tí, čo nemajú lásku k Bohu ani k pravde.

Boh Ťa požehnal a dal Ti veľké svetlo. Pán očakáva, že budeš hľadať Jeho vôľu, že sa budeš presne držať Jeho nariadení, ktoré sa nachádzajú v Božom slove. Si očarená, zaslepená a chytla si sa do pasce, ktorá môže znamenať Tvoje zničenie. Máš dôvod byť Bohu vďačná v každom čase. Spolahni sa na Toho, ktorého múdrosť nájdeš v radách Božieho svätého slova. On sa zaujíma a stará o svoje deti, a to viac ako ten najmilujúcejší rodič. On vidí koniec od začiatku, a preto nám zanechal zaslúbenia a výstrahy a zakázal svojim deťom jednať a ísť takým smerom, ktorý by ich doviedol ku skaze.

Apoštol Pavel nám v tejto súvislosti posielala takéto časové varovanie: „Netahajte cudzie jarmo s neveriacimi, lebo čo má spravodlivosť spoločného s nepravosťou? Alebo aké je spoločenstvo svetla s tmou? Aká zhoda medzi Kristom a Béliálom? Alebo aký podiel veriaceho s neveriacim? Aké spojenie medzi chrámom a modlami? A my sme predsa chrám Boha živého, ako povedal Boh: Prebývať budem v nich a prechádzať sa a budem im Bo-

hom, a oni mi budú ľudom. Preto vyjdite spomedzi nich a oddelite sa, hovorí Pán; nečistého sa nedotýkajte, a ja vás prijmem, budem vám Otcom, a vy budete mi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán“. (2 Kor 6,14-18)

Boh výslovne zakázal svojmu ľudu vstupovať do manželstva s neveriacimi. Boh vie, čo je najlepšie pre večnostné záujmy i pre terajšie dobro. Varujem Ťa pred týmto zakázaným územím.

Mohla by som Ti rozprávať o iných prípadoch, ktoré mi Boh ukázal v Európe. Títo ľudia urobili tú istú chybu, ktorú chceš urobiť aj Ty, a zakúšajú teraz nešťastie a biedu, pretože sú viazaní k neveriacim partnerom, sú obmedzovaní v duchovnom napredovaní, hoci im ich neveriaci druhovia vážne sľubovali, že im nebudú nijakým spôsobom prekážať, čo sa týka ich náboženských výsad. Za čo stoja takéto sľuby? Ani tie najväznejšie neboli dodržané. Ako ináč to môže dopadnúť, keď každý z nich slúži inému generálovi, ktorí stoja v smrteľnej pozícii proti sebe? Kde je potom ten pôvabný súlad?

Rose, dobre sa zamysli nad tým, čo urobíš; nepočúvaj na niake sľuby, ver jedine Božiemu slovu, ktoré Ťa urobí múdrou na spasenie. Nedôveruj ani vlastnému srdcu, lebo je lstivé, lstivejšie nad všetky veci a prevrátené. Milujem Ťa, pretože Ťa Ježiš Kristus vykúpil svojou krvou. Za Tvoje vykúpenie zaplatil veľkú cenu. Nie si sama svoja a nemôžeš so sebou disponovať ako chceš, hoci si možno myslíš, že robíš len to najlepšie. Na súde budeš musieť vydať počet, ako si zužitkovala Bohom dané schopnosti.

Táto záležitosť si vyžaduje dôkladné zváženie a rozhodné konanie v zhode s jasnými nariadeniami Božieho slova. Teraz sa nachádzaš v pokušení, je čas Tvojich skúšok. Postavíš sa nepriateľovi na odpor, alebo zaujmeš taký postoj, že Ťa jeho moc premôže?

Je to pre Teba otázka života a smrti. Kiež Ti Pán pomôže vidieť každú satanovu pascu a včas sa jej vyhnúť. Uchop sa Ježiša celým srdcom, dušou, myslou a silou.

List 1, 1887

Ellen G. Whiteová

Tento list Laure sa podobne ako predchádzajúci list Rose zaberá otázkou uzavretia manželstva s neveriacimi. Pisateľka kladie niekoľko veľmi ostrých otázok. Ako by ste na ne odpovedali, keby ste boli na Laurinom mieste?

Pri čítaní tohto listu prichádzajú na myseľ ďalšie otázky, ktoré by malo zvážiť každé dievča, ktoré mieni uzavrieť také manželstvo. Si úprimná a čestná voči mladému mužovi, ktorý si ťa chce vziať? V tomto liste, ktorý je publikovaný vo Svedectvách, zv. 5, Ellen Whiteová definuje neveriaceho, ako takého človeka, ktorý nateraz neprijíma učenie bibliie.

*Sv. Helena, Kalif.
13. februára 1885*

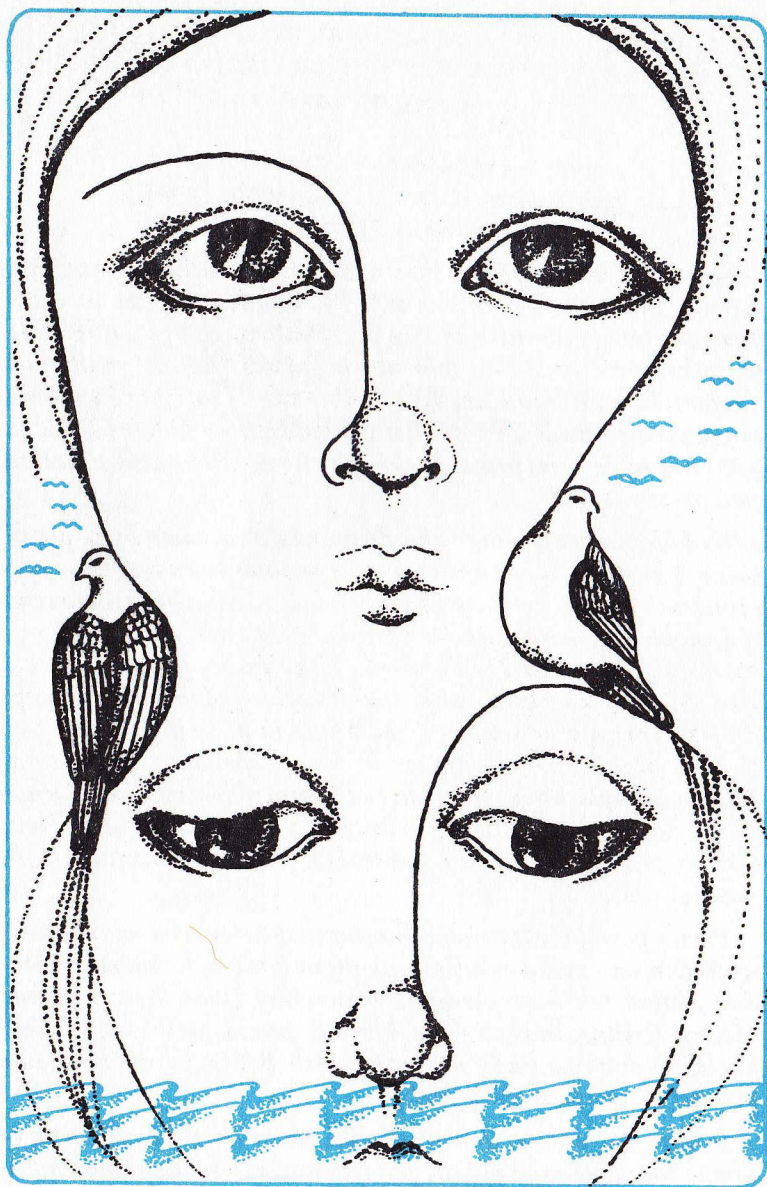
Drahá Laura,

dozvedela som sa, že mieniš uzavrieť manželstvo s mužom, ktorý je iného vierovyznania ako Ty, a obávam sa, že si dostatočne nezhodila takúto dôležitú vec. Prosím, rozvaž si dôkladne tento krok na modlitbe, skôr než ho učiníš, pretože rozhoduje o celom Tvojom budúcom živote. Prinesie Ti toto nové spojenie pravé šťastie? Bude Ti pomáhať v kresťanskom živote? Bude sa páčiť Bohu? Je Tvoj príklad taký, aby ho mohli ostatné dievčatá smelo nasledovať?

Než dievča podá svoju ruku do manželstva, malo by sa pýtať, či ten, s ktorým chce spojiť svoj osud, je toho hodný. Aká je jeho minulosť? Je jeho život čistý? Má jeho láska ušľachtily, vznešený ráz, alebo ide len o chvíľkové vzrušenie? Má také povahové črty, ktoré ju obšťastnia? Nájde v jeho láske pravý pokoj a radosť? Bude si môcť zachovať svoju individualitu, alebo bude musieť svoje názory a svedomie podriaďiť nadvláde svojho muža? Ako Kristov učeník nie je sama svoja, bola kúpená za veľkú cenu. Bude môcť uplatňovať v prvom rade nároky Spasiteľove? Zachová si telo a dušu, myšlienky a úmysly v čistote a svätosti? Tieto otázky sú životne dôležité pre každú ženu, ktorá vstupuje do manželstva.

Prvou potrebou šťastného kresťanského domova je náboženstvo. Len ono môže zabrániť mnohým žiaľom, bolestiam a biedam, ktoré tak často otravujú manželský život. Len tam, kde vládne Kristus, možno nájsť hlbokú, pravú, nesebeckú lásku. V takom domove budú prítomní anjeli Boží a ich sväté bdenie posväti aj ich manželskú spálňu.

Prosím Ťa, uvažuj dobre o kroku, ktorý chceš urobiť. Pýtaj sa sama seba: „Nebude môj neveriaci manžel odvádzať moje mys-

lienky od Ježiša? On viac miluje radovánky ako Boha; nebude ma viesť k tomu, aby som sa i ja tešila z toho, z čoho sa teší on?“ Cesta vedúca do večného života je strmá a skalnatá. Nezatažuj sa ešte ďalším bremenom, ktoré by prekážalo Tvojmu postupu vpred.

Hospodin prikázal starému Izraelovi, aby sa nespájal s okolitými modloslužobnými národmi. A uvádza dôvod. Nekonečná Múdrost, ktorá predvída výsledok takých spojení, prehlasuje: „Lebo by tvojích synov odvrátili od mňa a oni by slúžili iným bohom; potom by vzplanul hnev Hospodinou proti vám a čoskoro by vás vyhubil. Lebo ty si svätý ľud Hospodinovi, svojmu Bohu. Teba si vyvolil Hospodin, tvoj Boh, aby si mu bol ľudom zvláštneho vlastníctva nad všetky národy, ktoré sú na tvári zeme.“ (5 Moj 7,4.6)

V Novom zákone sú podobné zákazy týkajúce sa manželstva kresťanov s neveriacimi. „Netahajte cudzie jarmo s neveriacimi, lebo čo má spravodlivosť spoločného s nepravosťou?“ (2 Kor 6,14)

Laura, máš odvahu ignorovať tieto jasné a výslovné nariadenia? Ako Božie dieťa si vykúpená Jeho krvou a si dedičkou Božieho kráľovstva. Ako sa môžeš spojiť s niekým, kto neuznáva Božie požiadavky? Kto sa nenechá viesť Jeho Duchom? Prikazy, ktoré som Ti citovala, nie sú ľudské slová, ale Božie. Aj keby muž, ktorého si si zvolila, Ti vyhovoval vo všetkých ostatných ohľadoch (čo však nie je tak), predsa však dosiaľ pravdu neprijal. Nie je rovnako veriaci ako Ty a nebesia Ti zakazujú spojiť sa s ním. Bez toho, aby si ohrozila svoju dušu, nemôžeš nebrať do úvahy toto božské nariadenie.

Mohla by si povedať: „Dala som mu už slovo a teraz ho mám odvolať?“ Odpovedám Ti: Ak si dala slub, ktorý odporuje Písmu, bez meškania ho odvolaj. Pokorne vyznaj svoj hriech Bohu, že si bola zaslepená a učinila si taký nerozvážny slub. Je omnoho lepšie v bázni Božej taký slub odvolať, než ho splniť a tým uvaliť hanbu na meno Stvoriteľovo.

Žasnem nad tým, že mnohí kresťania pristupujú ľahostajne k učeniu Božieho slova o manželstve kresťanov s neveriacimi. Mnohí, ktorí vyznávajú, že milujú Boha a boja sa Ho, radšej sa nechajú viesť sklonmi vlastnej mysle, než aby sa radili s Neko-
nečnou Múdrostou. Boh musí ísť bokom vo veci, ktorá je taká rozhodujúca pre šťastie a blaho oboch strán, a nedbajú ani na rozum a súdnosť. Dajú sa ovládať slepými pudmi, umiernenosťou a svojhlavosťou.

Inak rozumní a svedomití ľudia zakrývajú si uši, aby nepočuli radu; sú hluchí k výzvam a prosbám svojich priateľov, príbuzných a Božích služobníkov. Slová výstrahy či napomenutia považujú za nemiestne vmešovanie sa do súkromných záležitostí a takého verného priateľa za nepriateľa.

Tak si to želá satan. Opriada takú dušu sietou, takže upadá do očarenia, poblúznenia. Rozum prestáva mať vplyv na sebakázeň a víťazí žiadostivosť, začína vládnuť neposvätená náruživosť, až sa taká duša príliš neskoro prebudí k životu v biede a otroctve. Nie je to obraz splodený predstavivosťou, ale opis skutočností. Boh neschvaľuje zväzky, ktoré výslovne zakazuje.

Už roky dostávam listy od rôznych ľudí, čo žijú v nešťastných manželstvách. Tie odporné histórie, ktoré predomnou otvárajú, mi spôsobujú veľký zármutok. Nie je to ľahké určiť, akú radu dať týmto nešťastníkom, alebo ako ulahčiť ich tvrdý úd. Avšak ich smutná skúsenosť by mala byť pre iných varovaním.

Tvojou najsvätejšou povinnosťou je, aby si nezlahčila svoju svätú vieru alebo neurobila ústupky tým, že sa spojíš s ľuďmi, ktorí neveria ako ty. Ak si v pokušení ignorovať príkazy Božieho slova, pretože aj druhí to tak robia, pamätaj, že i Tvoj príklad bude mať vplyv na druhých. Iní pôjdu v tvojich šlapajách a zlo sa bude ďalej šíriť.

Pred sebou máme tie najsilnejšie pohnútky a najvznešenejšie motívy k vernosti, pred nami leží tá najslávnejšia odmena. Kresťania majú byť Kristovými reprezentantmi, synmi a dcérami Božími.

Nech Ti Boh pomôže v tejto skúške obstáť a zachovať si neporušenosť. Primkni sa vierou bližšie k Ježišovi. Nesklam svojho Vykupiteľa.

S hlbokou láskou
Ellen G. Whiteová

List uverejnený v 5T 361-368

CHCEŠ HAZARDOVAŤ SO SVOJÍM MANŽELSTVOM?

Neveriaci môže vlastniť znamenitý charakter a morálku, a však už samotný fakt, že ignoruje Božie požiadavky a zanedbáva spasenie, je postačujúcim dôvodom, prečo sa nemá uskutočniť s ním spojenie v manželstvo.

Niekedy sa takéto spojenie obhaja tým, že neveriaci je priaznivo naklonený náboženstvu a že splňa všetko, čo sa požaduje od neho, okrem jediného – že nie je kresťanom. Hoci zdravý úsudok hovorí veriacemu, že vstúpiť do manželstva s neveriacim nie je správne, predsa len v deviatich prípadoch z desiatich víťazí náklonnosť. Vo chvíli, keď obaja slávnostne pri sobáši vyslovujú svoje „áno“, nastáva duchovný úpadok. Náboženská horlivosť ochabne a padá jedna pevnosť za druhou, až kým nestoja obaja svorne pod satanovou zástavou. Už na svadobnej slávnosti víťazí duch sveta nad svedomím, vierou a pravdou. Ženich a nevesta si vyvolili jeden druhého a pohrdli Ježišom.

Na začiatku manželstva snáď neveriaci nerobí žiadne zvláštne prekážky; ale akonáhle je upozornený na biblické pravdy a má o ne javiť záujem, ozve sa: „Vzala si si ma a vedela si, aký som. Neželám si, aby si ma tým obťažovala. Zapamätaj si, že navždy vyradíme rozhovory o tvojich zvláštnych názoroch!“ Keby sa veriaci nejako zvlášť snažil prejavovať svoju vieru, vyzeralo by to ako nevlúdnosť voči tomu, kto nemá záujem o kresťanskú skúsenosť. (4T 505. 506)

Mladí ľudia, ktorí pomýšľajú vstúpiť do manželstva, mali by si všimnúť každý cit a každý rozvoj charakteru v tom, s kým chcú spojiť osud svojho života. Každý krok k manželskému spojeniu by sa mal vyznačovať zdržanlivosťou, prostotou, úprimnosťou a vážnym úmyslom, aby sme sa páčili Bohu a tým Ho ctíli. Manželstvo ovplyvňuje náš život v tomto i v budúcom svete. Úprimný kresťan nebude konať to, s čím nemôže Boh súhlasiť. (MH 359)

Obsah

Predslov	5
Milujem ťa	7
Manželstvo – predchuť nebies	11
Ako nájsť pravého partnera	19
Je to skutočne láska?	31
Hľadanie pomoci?	39
Dôležitosť sebaovládania	55
Sexuálna zodpovednosť	67
Tieň nad hniezdom	83
Obsah	95